

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-400, 250-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. szeptember 12.

bb 1. új bölcsődék épülnek a fővárosban állami hozzájárulással

i hi/tm/m/sr

1963. szeptember 12.

Budapestben jelenleg 250-260 bölcsődei férőhely jut ezer gyermekre. egyes kerületekben azonban - mint például a sűrűn lakott 6. és 7. kerületben, vagy a főváros szélén elhelyezkedő rákoskeresztúron és pesterzsébeten, - ez az arány lényegesen alacsonyabb. a bölcsődei fejlesztés előmozdítására az ilyen kerületek - amennyiben saját erőből kezdeményezik az építkezést - férőhelyenként 20.000 forint állami hozzájárulást kapnak, s az intézmények berendezését, felszerelését is népgazdasági hiteltől fedezik.

ezt az előnyös akciót egyre több kerületi tanács veszi igénybe. a 6. kerületben, ahol több év óta a tanácstagi beszámolókon és fogadóórákon állandóan panaszkodtak a szülők a bölcsődék zsúfoltsága miatt, már el is készültek egy újabb korszerű, egyemeletes intézmény tervei. a dózsa györgy út 104. szám alatti telken épül majd fel a kerület negyedik tanácsai bölcsődéje, amelynek létrehozására népgazdasági hiteltől egymillió forintot, tanácsai keretből 800.000 forintot költenek. megfelelő nagyságú telek hiányában szintén emeletesre tervezik a 8. kerületi tanács 60 személyes bölcsődéjét is, amelynek építkezése a makarencó utcában előreláthatólag márciusban kezdődik meg.

a peremvárosrészek között a 17. kerület is új bölcsődével gyarapszik. az épület alapozását az év utolsó negyedében kezdik meg. a 400 négyszögöles telken rákoshegyen felépülő korszerű intézmény létrehozásában a kerület lakossága mintegy negyedmillió forint értékű társadalmi munkával vesz részt.

budafokon a pentz károly utcában épül majd 40 személyes bölcsőde, s az említett előnyös akció végén enyhítenek a szülők gondjain a 7. kerületben, továbbá angyalföldön és pesterzsébeten is. /mti/

bb 2. serly tiber - bartók béla barátja - vezényli a bartók-
emlékhangversenyt - a magyar rádió szeptember végi hangverse-
nyei

i s/gk/m/fm

1963. szeptember 12.

a magyar rádió szeptember második felében több szimfonikus
zenekari hangversenyt sugároz. szeptember 16-án este schumann
„az éden és a peri,, című oratóriumát közvetíti. schumann ezt
az oratóriumát 1843-ban írta és még abban az évben bemutatták
a lipcsei gewandhausban. azóta is állandóan nagy sikerrel
játsszák világszerte. a mű thomas moore angol költő szövegére
épül. az oratóriumot a berlini rádió énekkara, zenekara és szó-
listái adják elő. vezényel helmuth koch.

két nappal később a kossuth-adóban hangzik el a magyar rádió
és televízió szimfonikus zenekarának nagyszabású hangversenye.
a koncertet az évtizedek óta külföldön élő magyar származású
karmester, bartók béla barátja, serly tiber vezényli. a műsor
első száma serly kompozíciója, a „lamento,, amelyet bartók
béla emlékére írt. ez a mű most hangzik el először magyarorszá-
gon. ezt követően két versenymű szólal meg, a 3. zongoraverseny
szabó csilla előadásában és a brácsa-verseny. a koncert befe-
jező száma bartók mikrokozmosz című zongorasorozatából összeál-
litott és szimfonikus zenekarra hangszerelt szvit.

a hónap végén közvetíti a petőfi-adó az 1 musici di roma
kamaraegyüttes hangversenyét. szeptember 22-én a bécsi ünnepi
hetekről ad közvetítést a magyar rádió. ekkor hangzik el a bé-
csi kamarazenekar vivaldi-hangversenye, amelyet enrico mainardi
vezényel. /mti/

...-

bb 3. pénteken balkányban sorsolják a lottót

i kf/kf/m/vg

1963. szeptember 12.

a lottó 37. játékheti nyerőszámaikat szeptember 13-án, pén-
teken délelőtt 10 órai kezdettel balkányban sorsolja a sport-
fogadási és lottó igazgatóság. /mti/

...-

- 2 -

bb 7. /százhárom ... 1. folyt./ m

elsősorban vadásznép volt, a sírokban ugyanis megmaradtak a
harangalaku edényeken kívül azok a kő- vagy bronzlemezek is,
amelyek az íjj visszapattanó hurjának ütését fogták fel. ha-
lottaikat elégették, a hamvat urnába helyezték és a kerek sír-
ba égetett agyagedényeket raktak melléjük „utavalóul,,.

a sírok 80 százaléka már a másik időszakból, a bronzkor
legvégéről való. hogy a régebbi sírok lakóinak késő utódait
temették-e el bennük az elégetett halottakat, vagy egy újonnan
érkezett másik nép fiait-e, az még kérdéses. de mindeneset-
re békés, földművelő nép lehetett, mert a sírokból fegyverek
egyáltalán nem kerültek elő, csak kerámiák, bronzékszerek, fül-
bevalók, tűk, bronz- és borostyángyöngyök. közeli telephelyei-
ken pedig bronzsarlókat és horogöntő mintáikat is sikerült meg-
találni. ismerték a szövést-fonást is, mert e sírokban a régé-
szek bőven találtak szövőszék-nehezékeket és pereszleneket, a
fonásnál használt orsógombokat is.

nagy számban kerültek elő különböző varázseszközök. az egyik
sírból olyan tömegesen, hogy abban alighanem magát a varázslót
temethették el. de az urnák is sokat árulnak el e nép hitvi-
lágáról. némelyiken „ablakot,, vágtak, mintha a halott csupán
egy másik házba költözött volna. egyesek szerint viszont ezeken
a nyílásokon - a „léleklyukakon,, - át a halott lelke közle-
kedett a külvilággal.

egyes, bizonyára gyermeksírokból előkerültek az akkori „cu-
misüvegek,, is, az anyamellet hűségeseen utánzó, cserépből ké-
szült szoptatóedények. az ilyesmi önmagában is nagyon ritka le-
let, de olyan díszes kiállítású, bronzveretes példányokra, mint
ezek, még sehol sem bukkantak.

ilyen nagyméretű őskori temető feltárására ritkán van alkal-
muk a régészeknek, különösen nagyvárosok területén. mindeneset-
re kétségtelen, hogy világszerte kevés olyan temetőt tártak fel
eddig, amely annyi mindent árulna el erről a korról, s elsősor-
ban az akkori hitvilágról, mint éppen a pünkösdfürdői. /mti/

...-

bb 9. tíz éves a zsenyei művésztelep

i vid/fm/m/cz

1963. szeptember 12.

tíz éves a vas megye egyik legszebb részén, a rába mentén
álló zsenyei kastélyban berendezett művésztelep. az intézmény-
ben évente körülbelül száz hazai és külföldi képzőművészt, író-
t láttak vendégül, akiknek több alkotása ábrázolja a vidék termé-
szeti szépségeit, zsenye lakóit. /mti/

...-

8.40/- szb

-5-

MO

bb 8. fűtési idény előtt a kereskedelemben - több asztaltűzhely, gázfőző készülék, olaj-és hordozható cserépkályha - hiányoznak a megígért új kályhatípusok

i to/tm vm vg

1963. szeptember 12.

az elmúlt télen a vártnál jobban megcsappantak a kereskedelem konyhai tűzhely, szobai kályha és más tüzelési eszköz készletei, s ez megnehezítette a felkészülést a most már egyre jobban közelgő fűtési idényre. a belkereskedelmi minisztériumban kapott tájékoztatás szerint ennek ellenére a következő télen is megfelelő állás-
ra számíthatunk ezekből a cikkekből.

konyhai tűzhelyekből a múltévi igen erős vásárlásnál valamivel mérsékeltebb forgalomra számítanak az idén, de még így is 125.000 vegyes tüzelésű tűzhelyről gondoskodtak a második féltévre, amely ötezerrel több, a tavalyi második féltévinél. számításba vették a vezetőkes és a palackgáz használatának gyorsabb terjedését, ennek megfelelően a múltévi 23.000 helyett 60.000 gáz-főzőkészülék - tűzhely, garszontűzhely és resó - kerül forgalomba az idén ezen-
kívül ötezer pille, lepke és tea-típusú asztaltűzhely, valamint a majdnem háromszor annyi gáz-főzőkészülék - amelynek nagyrésze im-
port - elegendő a várható igények kielégítésére.

nem kell különösebb hiánytól tartani a szobakályhaellátásban sem, bár itt a felkészülés nem olyan egyértelműen pozitív, mint a konyhai tűzhelyek tekintetében. mivel nálunk ugyanis még a kez-
deti lépéseket sem tettük meg az elektromos és a gázfűtés elterjesz-
tésére, a legnagyobb igény a zománczott lemezkályhák iránt mutat-
kozik, ezekből - éppen a múlt évi nagyobb forgalom miatt - kisebb a kereskedelem készlete, de megfelelő intézkedéseket tettek a hiány pótlására. elsődleges a lakosság igényeinek kielégítése, ezért a kereskedelem engedélyt kapott, hogy a közületeknek egyszerűbb kiví-
telű, de a célnak teljesen megfelelő kályhákat szállítson a zomán-
cozott típusok helyett. a tervezetthez képest növelik a forgalomba kerülő hordozható cserépkályhák számát is. a legjelentősebb intéz-
kedés azonban talán mégis az, hogy a tavalyi 1.400 helyett az idén 9.600 olajkályha kerül boltokba. ez persze nem jelenti, hogy a kereskedelem most már minden olajkályha-igényt ki tud elégíteni.

az említett intézkedések nyomán nem kell tartani kályhahiány-
tól, ígérk a belkereskedelem illetékesei, szerintük sokkal súlyosabb gondot jelent, hogy a most forgalomban levő kályhák már eléggé elavultak, nem felelnek meg a korszerűsödő la-
kaskulturának. sajnos - mondják - a salgótarjáni tűzhelygyár még az idén sem gyártja sorozatban azokat az új, korszerű típusokat, ame-
lyeket még a nyolcadik pártkongresszus tiszteletére alakítottak ki és mutattak be a kereskedelem képviselőinek, mint felajánlásuk tel-
jesítését.
/folyt.köv./

8.51/- szb

-6-

/bb 8. fűtési.....1.folyt./vm

az egyéb tüzelési eszközök közül füstcsőből 20, szénkannából és kanálból, valamint hőfokozó és lemez kályhaellenzóból 10-15 száza-
lékkal várható több a tavalyinál, öntvényekből azonban, mint például tüzrács, cserépkályha-ajtó, stb. nem tudják majd kielégíte-
ni a teljes igényt./mti/

- . -

bb 14. egységes, modern butorok, egészségügyi intézményeknek, diák-
otthonoknak

vid te vm

1963. szeptember 12.

hódmezővásárhelyen az idén kezdte meg a termelést az ország első egészségügyi berendezéseket gyártó vállalata. az új vállalat gyógyintézeteket, oktatási intézményeket, diákszállókat lát el egy-
séges, modern butorokkal. az üzem dolgozói eddig már mintegy negy-
venféle - a gyakran évszázados hagyományoktól eltérő - új típusú butor mintapéldányát, illetve első sorozatát készítették el.

az idei oktatási év kezdetére elsőként a szegedi tanárképző főiskola új diákkollégiuma részére készült ilyen újfajta butorgarni-
tura. a tanulószoba berendezések egyik darabjának, az asztalnak ér-
dekessége, hogy sav- és hőálló színes műanyaggal borították, s egyszerre négyen ülhetnek melléje, anélkül, hogy zavarnák egymás tanulását. szegedre nyolcvanát, a budapesti orvostudományi egye-
tem diákotthonának pedig száz ilyen asztalt szállítanak.

a vállalat a terv szerint az idén 26 millió forint értékben készít hasonló berendezéseket oktatási illetve egészségügyi intéz-
mények megrendelésére./mti/

- . -

bb 17. aranyozott koporsó a dunaujvárosi rómaikori temetőben

i vid fm vm

1963. szeptember 12.

a dunaujvárosi rómaikori temetőben tavasz óta 300 sirt tártak fel. a napokban kibontott egyik sírból gipszszel, majd aranyfüsttel bevont fakoporsó maradványai kerültek felszínre. a koporsóban levő leánycsontváz mellett fülbevalókat, üvegedénykéket találtak. egy másik női sírből borostyán nyakék, kerámiatál és mécsesek, üvegedé-
nyek kerültek napvilágra./mti/

- . -

9.05/- szb

-7-

bb 10. több mint négy és félmillió forinttal csökkentették az önköltséget, de még mindig drágán dolgoznak a klement gottwald gyárban

i sl/lk/m/vg

1963. szeptember 12.

a klement gottwald villamosági gyárban - főleg az anyag- és alkatrészszállítás akadozása - az év elején jelentős elmaradást okozott. a termelés kedvezőtlen alakulása, a sok köthér és állásidő az önköltséget is lényegesen megnövelte. csak rendkívüli műszaki intézkedésekkel sikerült az elvesztett összegnek egy részét pótolni. elsősorban új technológiák bevezetésével és ki-gépesítéssel eddig 4.6 millió forintot megtakarítottak, de így is csupán a tavalyi önköltségi szintnél tartanak, s további milliók megtakarítása szükséges ahhoz, hogy tervüket teljesítsék.

a napokban a gyár vezetői megvizsgálták a gazdaságosság helyzetét, s úgy találták, hogy újabb intézkedések szükségesek az eredmények javítására. az önköltség nagyobb mérvű csökkenését csak részben akadályozzák a külső vállalatok késedelmes szállításai, jelentős károkat okoz a belső szervezatlenség és a minőség számos hibája is. a munka egyenlőtlen elosztása miatt a negyedév végén torlódnak össze a munkák, túlórákra eddig több mint egymillió forintot kellett kifizetniük és a kapkodás a selejtet is több helyen megnövelte. a forgógépgyártó részlegben például kétmillió forint volt a selejtkár, az egyik nagy gép gyártása pedig 134 000 forinttal többbe került a tervezettnél, mert az áram átlutott a szigetelésen és azt csak jelentős anyagi áldozatokkal lehetett helyrehozni.

a minőséget ezentúl még szigorúbban ellenőrzik, felelősségre vonják a selejt-gyártókat, s ugyanakkor új technológiák és korszerű munkaeszközök formájában a jó minőség szilárd feltételeit is megteremtik. műszaki és szervezési intézkedésekkel az év végéig további 6,400 000 forintot kívánnak megtakarítani, gondoskodnak a termelési terv tételenkénti teljesítéséről és ezzel a gyár gazdasági egyensúlyának fenntartásáról. /mti/

bb 11. társadalmi bizottságok közreműködésével az idén 1400 családi ünnepséget rendeztek pest megyében

e áe/m/fm

1963. szeptember 12.

pest megyében a helyi tanácsok mellett 162 községben és négy városban alakítottak társadalmi bizottságot a családi ünnepségek előkészítésére, a bizottságok közreműködésével az idén 1400 névadó ünnepséget és esküvőt rendeztek. a tanácsok és a tömegszervezetek gondoskodnak arról, hogy a hivatalos helyiségek az ünnepi alkalomnak megfelelően berendezve, fel-díszítve várják az „ügyfeleket”. 45 községben már külön házasságkötő teremben esketik a házasulandókat. /mti/

9.41/- szb

-8-

bb 12. megkezdődik az etikaoktatása a tanárképző szakokon, az orvosegyetemeken és a jogi karokon - országos etikai konferenciát rendeznek pécsen

i vt/hné/m/sr

1963. szeptember 12.

néhány évvel ezelőtt a párt kezdeményezésére a filozófia-ok-tatók hozzáálltak az etikai kérdésekkel kapcsolatos tudományos kutatáshoz, a szocialista, a kommunista etika kidolgozásához. munkájuk célja az volt, hogy előkészítsék e tárgy bevezetését felsőoktatási intézményeinkben. a kutatások eredményeként azóta már több kandidátusi disszertáció is elkészült. ilyen előz-mények után a marxista oktatás továbbfejlesztése hazánkban fo-tos állomáshoz érkezett: az idei tanévben valamennyi pedagógus-képző szakon, a jogi karokon és az orvostudományi egyetemeken megkezdik a marxista etika oktatását.

az előadók és a hallgatók munkájának könnyítésére a művelő-désügyi minisztérium hamarosan jegyzetet ad ki. az ebben tár-gyalt főbb elméleti kérdések lényegében megegyeznek az etika tu-dományos kutatása alatt felvetődött elméleti problémákkal. ezek-ről tanácskoznak majd a szeptember 18- és 21 között pécsen ren-dezendő 1. országos etikai konferencián, amelyen az egyetemek és főiskolák marxizmus tanszékeinek etika-előadói, valamint a társadalomtudományi kutató intézetek képviselői vesznek részt. meghívták az értekezletre a.f. siskint, a nemzetközileg ismert neves szovjet filozófust, aki előadást is tart.

az 1. országos etikai konferencián egyebek közt a következő témákat vitatják meg: az erkölcs keletkezése, lényege, fejlő-désének sajátosságai; az erkölcsi normatívák kérdése, a társa-dalmi együttélés elemi erkölcsi szabályai, erkölcsi tulajdonsá-gok, erények; magánélet, család.

a tanácskozást mind a fővárosban, mind vidéken, érdeklődés-gelőzi meg. eddig mintegy hetvenen jelentették be részvételüket. /mti/

bb 13. felújítják a széphalmi kazinczy-mauzoleumot övező parkot

i vid/fm/m/fm

1963. szeptember 12.

széphalom községben évente többtízezer látogató keresi fel a kazinczy-mauzoleumot. a miskolci herman ottó muzeum most felújít-ja a mauzoleumot körülvevő mintegy tízhaldas parkot. a rendezés tervét varga gyula mív-kertmérnök társadalmi munkában készítette el. /mti/

9.47/- szb

-9-

bb 15. másfél év alatt hatezeröttszáz családi ház épült borsodban
vid te vm szf 1963. szeptember 12.

borsod megye községeiben, az iparvidéken csakugy, mint a
mezőgazdasági jellegű tájakon, mind többen építenek családi házat.

a legújabb felmérés szerint másfél év alatt 6.500 kertes
családi ház épült a megyében. legnagyobb részük kétszobás, de igen
sok a háromszobás is. a sajtó és a szuha völgyének bányásztelepein,
ahol a regionális vízmű lehetővé teszi, fürdőszobával építik a
családi házakat. a legtöbb a családirház építők száma az ózdi és
az edelényi járásban. ezekben a nagyobb részt völgyekbe zárt falvakban
eddig egy-egy portán 3-4 rokoncsalád is lakott. most a kereseti viszo-
nyok javulásával ezek mind igyekeznek külön telken építkezni.

a családirház építés során egész új falurészek alakulnak ki.
az ózdi járásban levő hét nevű községben például az utóbbi években
80 új családi ház épült, több, mint amennyiből a régi falu állott.
putnokon 12 új utca keletkezett a családi házakból, tarcalon is
csaknem 80 család költözött új otthonba másfél év alatt./mti/

- . . -

bb 19. elérte az ezer fok hőmérsékletet a romhányi cserépkályha-
gyár új alagutkemencéje

vid te vm szf 1963. szeptember 12.

az ország távlati lakásépítési programjával összhangban
kezdődött meg romhányban a cserépkályhagyár bővítése. a másfél
éve megkezdett építkezés jelentős eseményhez érkezett. az augusztus
elején elkészült 59 méter hosszú új égetőkemence, amely az
ország leghosszabb alagutkemencéje, elérte az ezer fok hőmérsék-
letet. ugyanakkor az ötszázadik cserépkályha anyagát rakták ki
az alagutkemencéből.

a cserépkályhagyár 47 millió forint beruházással megkezdett
bővítésével jövő év végére kell elkészülniök a kivitelező vállala-
latoknak. az alagutkemence építésénél és szerelésénél több mint
hét hónapos előnyt szereztek. elkészült már a kazán, a generátorház
is és az új transzformátorház. átadták rendeltetésének az új szo-
ciális épületet is, amelyben az üzemi konyha és ebédlő, továbbá az
üzemi irodák kaptak helyet. a bővítéssel több mint kétszeresére,
a jelenlegi 3.700 tonnáról 7.600 tonnára növekszik a romhányi
cserépkályhagyár évenkénti termelése. a különböző kályhatípusok
és színek száma huszonötre emelkedett romhányban./mti/

- . . -

9.55/- szb

-10-

me

bb 16. megkezdődött a hazánkban szakosított 5 tonnás ivfényes
kemencék gyártása

i sl/lk/m/vg

1963. szeptember 12.

a szocialista országokban egyre inkább előtérbe kerül a ne-
mesacélok gyártása, ezért mind keresettebb cikk a korszerű e-
lektromos kemence. hazánkban az utóbbi években nagy sikereket
értek el az ugynevezett ivfényes kemencék gyártásában, ahol
több ezer fokos villamos iv hevíti, nemesíti az acélt. egy i-
lyen másfél tonnás kemencénk svédországba is eljutott. s onnan
az elismerő levélen kívül hamarosan újabb rendelés is ér-
kezett. a szocialista országok szintén megelégedéssel nyi-
latkoztak gyártmányunkról, s a kgst illetékes szekciója hazánk-
ban szakosította az 5 tonnás és annál kisebb ivfényes kemencék
gyártását.

a vaskohászati kemenceépítő vállalat először a másfél, ké-
sőbb a három, most pedig az öt tonnás kemencék előállítását
is megkezdte. a legújabb típusnak a jelek szerint igen nagy lesz
a sikere, mert a kemence egész munkájának irányítása automa-
tikusan, elektronikus vezérléssel történik. üzemzavar esetén két
áramperióduson, vagyis század másodpercen belül működésbe
lépnek a zavarelhárító műszerek és a hibát kijavítják.

az ivfényes kemencék csehszlovákiába, Lengyelországba, a
német demokratikus köztársaságba, svédországba és indiába is
eljutnak./mti/

- . . -

bb 20. a kis présgépek átadják helyüket a szőlőfeldolgozó
gépsoroknak

vid/te/m/szf

1963. szeptember 12.

a szombathelyi mezőgazdasági gépgyár szinte fennállása óta
gyárt „szőlős” gépeket. a szőlőtermelő szövetkezetek kiala-
kulása előtt és részben után is kisebb-nagyobb préselő szerke-
zeteket készített. ezek a nagyüzemi szőlőtermesztés térhódítá-
sa következtében fokozatosan átadják helyüket a szőlőfeldol-
gozó gépsoroknak. már tavaly készítették ilyeneket a gyár mü-
helyeiben, s az idén újabb hármat állítanak elő, korszerűbbe-
ket a tavalyinál. a rövidesen elkészülő gépsorok emberi bea-
vatkozás nélkül elvégzik a szőlőfeldolgozás valamennyi művele-
tét. a földművelésügyi minisztérium gépkísérleti intézetében
vizsgáznak rövidesen, s ha beválnak, több készül belőlük szom-
bathelyen./mti/

- . . -

10.--/- szb

-11-

me

bb 18. somogy megye első tsz-szervezője ...

vid/j/m/ká

1963. szeptember 12.

szöllősi józsef majdnem 70 esztendőskoráig zselléreskedett esterházy herceg és festetics gróf birtokain. a tanácsköztársaság idején, amikor a szovjetunióból hazatérő hadifoglyok hírül hozták az új élet kibontakozásának eseményeit, pusztakovácsiban élt, ahol ő is részt vett az első somogyi termelőszövetkezetek szervezésében. több mint 150 cselédtársával együtt alakította meg a közös gazdaságot. több ízben járt náluk ~~latvia szomszéd~~, a somogyi direktórium vezetője, aki tanácsokkal látta el a fiatal szövetkezet vezetőit.

a tanácsköztársaság leverése után átélt megpróbáltatások sem tudták megtörni szöllősi józsefet. 43 esztendővel ezelőtt, 1920-ban költözött családjával pusztakovácsiból répáspusztára, ahol megérhette a felszabadulást, s tanuja lehetett annak, miért ő már 1919-ben harcolt. az itt megalakult termelőszövetkezetbe léptek gyermekei, közülük ferenc hosszú éveken át elnöke volt a közös gazdaságnak, lászló nevű fia pedig az állattenyésztésben elért kimagasló eredményeiért kossuth-díjat kapott. a még ma is jó egészségnek örvendő, 87 esztendőskorú egykori tsz-szervező, aki egy hónapja egyik kaposvárotti élő fiához költözött, nemrég újabb családi öröm érte: megszületett a negyedik ükunokája, s ezzel gyermekeinek, unokáinak déd- és ükunokáinak száma elérte a hetvenkettőt. /mti/

bb 21. „gondolkodó”, kultivátort szerkesztettek a helvéciái állami gazdaságban

vid/j/m/ká

1963. szeptember 12.

bács megye legnagyobb szőlő- és gyümölcssteremlő állami gazdaságában, helvécián a szőlőmunkák nagyobb részét gépesítették. a permetezést, a páaszták gyomtalanítását, a talaj lazítását teljes egészében gépek látják el. a tőkék közötti rész megműveléséhez azonban - ami a növényápolási munkáknak mintegy 25 százaléka - még mindig kézi kapa szükséges. erre a célra most a gazdaság műhelyében ugynevezett „gondolkodó”, kultivátort szerkesztettek. az új munkaeszköz - a tőkét kikerülve - a növény közeit is megkapálja. a kultivátor derékszög alakú, csuklós oldalkései a tőke érintésekor kikerülnek a növényt, és benyulva a sorok közé, elvégzik a talajlazítást, gyomtalanítást. ugyanezzel a módszerrel most a nyitó-ekéket is átkonstruálják; a takaró bakhátak ledöntésére a kultivátorhoz hasonló nyitó-ekéket szerkesztenek. /mti/

10.22/- szb

-12-

105 Zseli

bb 23. az év végére 17 szélesvásznú filmszínház működik győr-sopron megyében

vid fm/tné vm fm

1963. szeptember 12.

győr-sopron megye városaiban már mindenütt szélesvásznú filmszínházak működnek. az idén tovább emelkedik a községekben levő szélesvásznú mozik száma is. rövidesen befejeződik a csornai és a kópházai filmszínházak korszerűsítése és szélesvásznúvá alakítása. az év végéig pedig a győrszabadhegyi és a győrszentlászlói filmszínház átépítése is megtörténik. 1963 végére már 17 szélesvásznú filmszínház működik a megyében. /mti/

bb 25. honfoglaláskori leletek rakamazon

vid fm/tné vm fm

1963. szeptember 12.

honfoglaláskori leleteket talált a rakamazi homokbányában 11j. nagy józsef ipari tanuló. lófej- és lábszáracsontok, patkószegek, kengyelvasak, vaskés, továbbá préselt aranyozották, valamint arany nyakperectőredékek kerültek elő a földből. ezen a helyen, ahol már korábban is találtak honfoglaláskori leleteket, szeptemberben kutató ásatásokat végeznek. /mti/

bb 22. bauxitot találtak a halimba melletti malomvölgyben - előkészítik a korszerű bánya megnyitását

vid tm vm szf

1963. szeptember 12.

a halimba-környéki érckutatások újabb lelőhelyet derítettek fel. a községtől nem messze húzódó festői malomvölgyben nagyobb mennyiségű bauxitra bukkantak, felszínre hozása a szakemberek szerint kifizetődő. az érctelep negyven méterrel a föld alatt fekszik, vastagságát a geológusok átlagosan 12 méterre becsülik.

a három évre elegendő érckincs megközelítésére ugynevezett lejtős akna építését kezdték meg. ez az akna közvetlen összeköttetésben lesz a bauxitfejtő munkahelyek felé induló szállító vágatokkal. a földalatti utrendszeren fuvarozzák majd az ércet nagyteljesítményű diesel-mozdonyokkal, amelyek egyszerre 40-50 csillét továbbíthatnak a felszínre.

/folyt.köv./

10.26/- szb

103 Zseli

-13-

/bb 22. bauxitot.....1.folyt./vm

a bányában terv szerint korszerű módszerekkel jövesztik az ércet. a nagy fajsúlyu, vizes bauxitot robbantással szakítják le az ércfalról, s a lezuduló anyagot csehszlovák gyártmányu gépekkel rakják csillébe.

a malomvölgyi üzem lesz az ország egyik legkorszerűbb bauxitbányája./mti/

bb 26. harminc munkásakadémia a szegedi üzemekben - juhász gyula nevét viselő szabadegyetem indítását tervezik

vid fm/tné vm fm 1963. szeptember 12.

a tudományos ismeretterjesztő társulat a most elkészített tervek szerint az új évadban 750 előadást tart szegeden. harminc üzemben munkásakadémiát indítanak. a gyárak, vállalatok termelési profiljának megfelelően a különböző helyeken különböző témakörökből tartanak előadásokat. a városban ennek megfelelően textilipari, faipari, élelmiszeripari, gépipari, posta-és közlekedésügyi, közgazdasági és természettudományi tagozatokon tanulhatnak az akadémiák hallgatói. egyes iparágak fontos hazai eredményeiről nemzetközi színvonalu új termelési eljárásokról is tájékoztatják a résztvevőket. ezenkívül tapasztalatcsere látogatásokon, ankétokon, muzeumlátogatáson vesznek majd részt a tanfolyamok hallgatói.

külön akadémiát indítanak a nők, az ifjúság, a népi ülnőkök és a tsz-tagok részére.

a tit szegedi tervei között szerepel, hogy az idén megszervezi a város nagy költőjéről, juhász gyuláról elnevezett szabadegyetemet is. ennek keretében három tagozaton, művészeti, közgazdasági és agrártárgyu előadások hangzanak majd el.

nagy az érdeklődés a társulat orosz, angol és német nyelvtanfolyama iránt. a tit városi klubjában szinte minden héten előadásokat tartanak majd a szegedi értelmiségieknek, akik ez alkalommal filozófiai, nemzetközi, irodalmi és más kérdésekkel ismerkedhetnek.
/mti/

10.38/- szb

1108 L. L. L.

-14-

bb 27. november 7-én megkezdte a termelést a rudabányai vasérc-öntő és osztályozómű

vid/hné/m/szf

1963. szeptember 12.

a diósgyőri és az ózdi nagyolvasztó az év végén már egyenletes szemmagyságu vasércet kap rudabányáról. a rudabányai ércbánya és a Lenin kohászati művek közös beruházásával ugyanis több mint 18 millió forint költséggel tavaly korszerű vasércöntő- és osztályozó mű építését kezdték meg. az új létesítményt - amely a bányaillyem rakodója mellett készül - az eredeti terv szerint 1964 június 31-én kellett volna átadni rendeltetésének. ezt az időt azonban mind a beruházók, mint pedig az építők és a szerelők túl hosszúnak találták. szocialista szerződést kötöttek és ebben vállalták, hogy a határidők rövidítésével a népgazdaságilag fontos üzemet még az idén felépítik. a munkát úgy szervezték meg, hogy a törő, osztályozó és tároló üzemépítése, szerelése egy percre se szüneteljen.

az összefogás eredménye, hogy a dolgozók már több mint hét-hónapos előnyt szereztek és a napokban befejezték a kétóránként mintegy 80 tonna ércet aprító-törő gép szerelését, elkészítettek a szalaghidakat, a körbuktatókat és a vibrátorokat. jelenleg az elektromos berendezéseket szerelik és műszerezik.

a számítások szerint az új üzemben október elején megkezdik a próbatermelést, november 7-én pedig, az októberi szocialista forradalom évfordulóján a vasérc-törő- és osztályozó művet átadják rendeltetésének, s nyomban üzembehelyezik. óránként 75 tonna, háromféle szemmagyságu ércet állítanak majd elő.

az egyenletes szemmagyságu érc a nagyolvasztókban megszünteti majd a gyakori hőingadozásokat és lehetővé teszi, hogy az eddiginél jobb minőségű nyersvasat csapoljanak. ez a diósgyőri Lenin kohászati műveknél előreláthatólag évente több mint 3 millió forint megtakarítást eredményez. így a vasérc-törő és osztályozómű építésére fordított összeg igen rövid idő alatt megtérül. /mti/

...

bb 28. megkezdődött a téli alma szüret csongrád megye legnagyobb gyümölcsös kertjében

vid/j/m/ká

1963. szeptember 12.

csongrád megye legnagyobb gyümölcsös kertjében, a nagymágocsi állami gazdaságban megkezdődött a téli almák szüretelése. a jonathán, starking és delicesz fajtákból a tervezettnél 10 százalékkal jobb a termés. a szedés egy hónapig tart, s ez idő alatt több mint 10.000 mázsa téli alma kerül le a fákról. a gyümölcsök szépek, hibátlanok, amit annak köszönhetnek, hogy a fákat tízháromszori permetezéssel óvták a kártevőktől. /mti/

...

10.44/- szb

1112 L. L. L.

-15-

bb 24. fél éven belül megszüntetik a traktoroshiányt győr megyében

vid j vm ká

1963. szeptember 12.

győr megyében kevés a traktoros. az elmúlt év őszén jelentős területeket csak tavasszal szántottak fel, mert a gépek csak egy műszakban dolgozhattak, s ennek következtében a tavaszi árpa, de a tavaszi szántásba került kukorica hozama is alacsony volt. az idén már valamivel jobb a helyzet, mert a télen végzett 520 traktoros is nyeregbe szállhatott, de még így is csak a traktorok hányadára jut két vezető.

ezt a helyzetet egyszer s mindenkorra meg akarják szüntetni a győr megyei közös gazdaságokban és gépállomásokon. november elsejével ezer termelészövetkezeti tag és háromszáz gépállomási dolgozó kezdi el a háromnapos tanfolyamot, hogy elsajátítsa a traktorok és munkagépek kezelését. kora tavasszal már az új erdőgépvezetők is munkába állhatnak. jövőre - a géppark gyarapodását is figyelembe véve - minden szántótraktorra két vezető jut.

a tanfolyamon résztvevő termelészövetkezeti tagok tanulmányi idejük alatt a termelészövetkezetektől munkaegységjövőről, a tanfolyam helyén ingyen szállást és étkezést, valamint keresetkiegészítést kapnak./mti/

bb 29. összegyűjtik komárom megyében a földrajzi elnevezéseket - több mint száz társadalmi munkás segíti a gyűjtést

vid fm/tné vm fm

1963. szeptember 12.

nagyszabású munkához kezdtek a komárom megyei öntevékeny néprajzgyűjtők. a megye városaiban, községeiben és kis településeiben összegyűjtik és feldolgozzák a földrajzi elnevezéseket. munkájukat több mint száz társadalmi aktivista segíti. a gyűjtésnek nagy jelentősége van a paraszti hagyományok megőrzésében, mert a szocialista mezőgazdaság kialakulásával számos elnevezés feledésbe merül.

zala megyében is hasonló gyűjtéshez kezdtek, s a két megye tapasztalatai alapján szeretné jövőre a tudományos akadémia nyelv-tudományi intézete más megyékben is megszervezni a munkát. a gyűjtések anyagából készítik el azt a nagy néprajzi térképet, amely az országban fellelhető hagyományos és újkeletű földrajzi elnevezéseket tartalmazza./mti/

10.58/- szb

-16-

1113 Lelk

bb 30. tervek a pedagógusképzés felett vállalt kisz-védnökség kiterjesztésére

i di/hné vm sr

1963. szeptember 12.

a kisz központi bizottságának egyetemi és főiskolai osztályán most dolgoznak a pedagógusképzés felett vállalt védnökség kiterjesztésének tervein. elemzik az elmúlt évek tapasztalatait; eddig, mint ismeretes, körülbelül ötezer érettségiző fiatalnak adtak megbízólevelet, közülük mintegy 3.5 ezren jutottak túl a felvételi vizsga akadályán, s léptek a tanító-, tanárjelöltek sorába. ugyanakkor azon fáradoznak, hogy rendszerbe foglalják, s az új követelményeknek megfelelően kiegészítések a kisz-védnökség formáit, módszereit.

eddig csak az érettségi évében foglalkoztak azokkal a fiatalokkal, akik kedvet éreztek és rátermettséget árultak el a nevelői hivatásra. rövid idő jutott arra, hogy a kisz megbízólevelekre méltónak talált jelölteket felkészítsék az előttük álló feladatokra. a megbízás pedig csupán a felvételi vizsgára szólt. emiatt nem tudták végigkísérni a fiatalok útját az oklevél megszerzéséig, a tanítói, tanári munka megkezdéséig. az új elgondolások szerint a jövőben a középiskolák második osztályától a pályakezdés utáni harmadik évig terjed majd a kisz-védnökség. jóval az érettségi előtt elbeszélgetnek majd azokkal a fiatalokkal, akik pedagógusnak készülnek. lehetőséget adnak nekik, hogy érdeklődési körüknek megfelelő előképzést kapjanak. a tervekben például középiskolás pedagógiai szakkörök alakítása is szerepel. az alaposabb foglalkozást egyidejűleg magasabbra emelik. a mércét a kisz megbízólevelekre pályázók előtt. csak olyan fiatalokat akarnak a tudományegyetemekre küldeni, akik a középiskolából 9-10 ponttal érkeznek a felvételi vizsgára.

megváltozik a megbízólevél jelenlegi formája is. az új elgondolások szerint az eddigi egy - a felvételi vizsga - helyett három feladatot adnak a pedagógusjelölteknek. az első változatlan: álljanak helyt a felvételin, a másik kettő pedig: mi az, amivel a kisz megbizza őket az egyetemen, s tanulmányaik végeztével milyen területen kamatoztassák frissen szerzett tudásukat. az egyetemi kisz-szervezetek az eddiginél lényegesen többet törődnek majd a kisz-megbízólevelek tulajdonosaival. megismertetik őket a falusi ifjuság jelenlegi helyzetével, problémáival. ugyanakkor módot adnak sport, vagy kulturális vezetői tanfolyamok elvégzésére is./mti/

11.22/- szb

-17-

bb 31. új mangánércmosót helyeztek üzembe eplényben

vid/te/vm/szf 1963. szeptember 12.

a kis bákonyi falu, eplény határában működő mangánérc bánya új üzemmel gazdagodott. átadták rendeltetésének a hárommillió forintos beruházással emelt új ércmosót, ahol a felszínre küldött mangánban levő szennyezőanyagokat távolítják el. az apróra tört nyersércből vízárammal mossák ki az agyagos meddőt és a többi szennyezőanyag jórészt, s így 11-12 százalékkal nagyobb mangántartalmu anyagot küldenek kohászati feldolgozásra.

a napi háromszáz tonna teljesítményű ércmosó már üzembe van termel. gépi berendezései önműködően végzik a munkafolyamatokat, a kezelőszemélyzetet megkímélik minden fizikai munkától. /mti/

bb 32. háromnapos endokrinológiai vándorgyűlés kezdődött szegeden

vid/fm/tné/vm/fm 1963. szeptember 12.

a szegedi orvostudományi egyetemen csütörtökön megkezdődött az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete belgyógyász szakcsoportjának rendezésében az első magyar endokrinológiai vándorgyűlés. a szemészeti klinika nagy előadótermében tartott megnyitó ülésen dr. julesz miklós kossuth díjas egyetemi tanár, a szegedi egyes számú belgyógyászati klinika igazgatója, a vándorgyűlés elnöke köszöntötte a tanácskozás mintegy 300 részvevőjét, köztük a szovjet, román, csehszlovák, német, osztrák és angol tudományos intézetek több mint 50 kutatóját. az ünnepélyes megnyitón megjelent dr. vilmon gyula egészségügyi miniszterhelyettes, valamint csongrád megye és szeged város több párt- és állami vezetője, a magyar tudományos akadémia, az egészségügyi tudományos tanács és az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének számos képviselője.

a háromnapos tanácskozáson 101 tudományos előadást tartanak a hypophysis-hypotalamus rendszer és a mellékpajzsmirigyek működéséről, valamint ezek betegségeiről. csütörtökön harmincket előadás hangzott el. ezen a napon a moszkvai, hamburgi, bukaresti, bécsi kutatók is ismertették az endokrinológiával kapcsolatos legújabb vizsgálatok eredményeit. /mti/

13.29/- szb

-18-

bb 33. már szállítják a tételapó figurákat és a szaloncukrot a győri keksz- és ostyagyárból

vid/te/m/szf

1963. szeptember 12.

az édesipari vállalat 4-es számú telepe, a győri keksz- és ostyagyár idejében hozzáfogott a tételapófigurák, a szaloncukor és a karácsonyfa függelékek kellő mennyiségű, választéku előállításához. szaloncukorból 39 vagon, karácsonyfa függelékéből 177 mázsa készül el december 5.-ig. az 5-45 dekás csokoládé tételapófigurából 300 mázsa kerül a győri gyárból az üzletkebe. szeptember elejéig 12 vagon szaloncukrot, 151 mázsa tételapófigurát és 75 mázsa függeléket gyártottak. a készáru kiszállítását megkezdték, s most már naponta vagonszámra küldik az üzletkebe. /mti/

bb 34. társadalmi munkában parkosítják a mozik környékét szabolcsban - moziüzemvezetők megyei tanácskozása nyíregyházán

vid/fm/tné/m/fm

1963. szeptember 12.

a szabolcs-szatmár megyei moziüzemvezetők csütörtökön nyíregyházán a jövő évi mozipropagandáról, az üzemeltetési problémákról és a korszerűsítéssel kapcsolatos feladatokról tanácskoztak. a tervek szerint 1964-ben ismét jelentős összegeket költenek a filmszínházak felújítására. számos mozit alakítanak át szélesvásznúvá. a moziüzemvezetők elhatározták: a következő években a belső korszerűsítésen kívül gondot fordítanak a mozik külső környezetének rendbehozására is. mint a mérki, a kéki, az ibrányi és a kántorjánosi példa igazolja: ez a feladat különösebb anyagi eszközök befektetése nélkül is megoldható. a fenti községekben a moziüzemvezetők kezdeményezésére a tanács és a társadalmi szervek aktivistái társadalmi munkában parkosították a filmszínházak udvarát, környékét. /mti/

bb 35. munkásakadémiák vezetőinek tanácskozása nyíregyházán

vid/fm/tné/m/fm

1963. szeptember 12.

szabolcs-szatmár megyében is népszerűek az ismeretterjesztés új formái: a munkásakadémiák. a tavalyi 12-vel szemben az idén körülbelül 20 munkásakadémia kezd meg működését.

a munkásakadémiák társadalmi vezetőségének titkárai, valamint a tudományos ismeretterjesztő társulat és a népművelési szervek képviselői csütörtökön nyíregyházán az idei oktatási év feladatairól tárgyaltak. a következő hetekben szerződéseket kötnek az üzemek szakszervezeti bizottságaival, s október végén megkezdődnek a foglalkozások. az akadémiákon a helyi igényeknek, a dolgozók érdeklődési körének megfelelően több tagozatot honosítanak meg. /mti/

13.36/- szb

-19-

me

bb 38. időjárásjelentés

sze/m

1963. szeptember 12.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. szeptember 12-én, csütörtökön

helyenként reggeli köd

a közép-európa felett elhelyezkedő anticiklon tovább erősödik és csapadékmentes, de párás időt okoz. a nappali legmagasabb reggeli hőmérsékletek ezeken a területeken 20-24 fok között változnak. hazánkban tegnap általában 7-11, a keleti megyékben csak 1-6 órán át sütött a nap, sőt a tiszta vonalától keletre nem volt napsütés. néhány helyen gyenge ködszítálás volt. a hőmérséklet napközben általában 20-23, a keleti megyékben csak 18-19 fokra emelkedett. ma hajnalban 9-13, északon helyenként 7-8 fokra hűlt le a levegő. ma a reggeli órákban országszerte párás, ködös volt az idő. budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 16,5 fok volt, 1,3 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 19 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, atig változik. a balaton vizének hőmérséklete síófokon 19 fok.

várható időjárás pénteken estig: változó mennyiségű felhőzet, délnyugaton egy-két helyen kevés eső. reggeli párásság, helyenként köd. mérsékelt délkeleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10-14, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 21-24 fok között.

a duna vizállása budapestnél 372 centiméter. /mti/

bb 39. tanévnyitó az állatorvostudományi egyetemen

1 kz/m/ká

1963. szeptember 12.

szeptember 12-én, csütörtökön, újabb felsősoktatási intézményünkben, az állatorvostudományi egyetemen kezdődött meg az 1963/64. tanév. az egyetem 136 első éves hallgatóját dr. Kovács Jenő rektor köszöntötte. /mti/

13.40/- szb

-20-

bb 36. a magyar hajóipar termékei első osztályúak - napirenden a 2000 tonnás tengerjárók és a 2400 lóerős vontatók gyártása - megkezdődött a harmadik országos hajóipari konferencia

t sl/lk vm vg

1963. szeptember 12.

csütörtökön reggel a technika házában a gépipari tudományos egyesület rendezésében megkezdődött a harmadik országos hajóipari konferencia. a három napig tartó tanácskozásokon részt vesznek angol, bolgár, csehszlovák, jugoszláv, lengyel, kelet-és nyugatnémet, osztrák és román szakemberek, s képviselteti magát a duna-bizottság is.

a megnyitó beszédet paál József gépészmérnök, a gépipari tudományos egyesület hajóipari szakosztályának elnöke mondotta, majd Somogyi Ferenc, a magyar hajó-és darugár vezérigazgatója tartott bevezető előadást.

elmondotta, hogy az egész világon igen nagy fejlődés tapasztalható a hajógyártásban. a világ motoros tengeri kereskedelmi hajóparkja az elmúlt tíz év folyamán csaknem megkétszereződött, s a múlt évben már megközelítette a 10 millió bruttó regiszter tonnát. első sorban a 1000 és 2000 tonnás, továbbá a 8000-10.000 tonnás hajók iránt növekedett meg nagymértékben a kereslet, hazánkban az 1000-2000 tonna közötti tengerjárók készülnek. a magyar hajóipar egyre jelentősebb helyet foglal el hazánk iparában és a világkereskedelemben. huszonöt országgal áll kereskedelmi kapcsolatban és hajóink a biztonságos víziközlekedés igényeit kielégítve elérték a világszínvonalat. a magyar hajók távvezérlése, korszerű rakodberendezése, és gépi felszerelése egyaránt a legjobbak közé tartozik. a szovjet regiszteri hivatal, a germanscher Lloyd és a british lloyd regiszteri hivatalok egyaránt első osztályúaknak minősítették hajóiparunk termékeit. a hajók, uszódaruk, kikötői portáldaruk és erőművi kazánok gyártására a legjobb szakemberek bevonásával jelentős erőket koncentráltak. 1957 óta több mint 60 új gyártmányt hozott létre a magyar hajóipar, s e termékeket tovább korszerűsítik, sőt a gyártmányok körét bővítik is. a huszáves távlati terv alapján újabb 54 hajótípust dolgoznak ki Magyarországon. a már meglévő 1200-1400 és 1600 tonnás tengeri áruszállítókon kívül 2000 tonnás hajókat is kialakítanak. ez annál inkább is szükséges, mert a dunabizottság tervei szerint a dunát alkalmassá kell tenni arra, hogy a tengeri hajók rendszeresen egész budapestig feljuthassanak. néhány dunai vizilépcső építésével mód nyílik arra, hogy már normális vizállás esetén is akár 2000 tonnás teherhajók is közlekedjenek budapestig a dunán.

/folyt.köv./

13.46/- szb

-21-

/bb 36. a magyar.....1.folyt./vm

a tengeri vontatók családja is lényegesen gyarapszik. a 600⁸⁰⁰ és 1200 lóerős hajókon kívül rátérnek az 1400, 1600, és a 2400 lóerős vontatók gyártására. a folyami és tavi tolóhajók kategóriájában 400-tól egészen 2000 lóerőig ötféle típust alakítanak ki. a nagymérvű fejlesztés kiterjed az uszódaruk korszerűsítésére, választéknak bővítésére. a legmodernebb megoldásokat választják a gépészeti berendezések, például a horgony és fedélzeti csörlők, forgódaruk, kormánygépek, szivattyúk, hidrodinamikusan tengelykapcsolók, kondicionáló berendezések, segédgép-automatikák, főgéptávvezérlések, parancsjelzők, vízűtő berendezések gyártásában.

a magyar hajó és darugyár vezérigazgatója utalt az egységes hajóipari vállalat megalakulásának előnyeire, a munka szakosításában várható eredményekre. bevezetés előtt áll a hajócsavargyártás, a speciális daruaktrész-gyártás, a festési és a felületkezelési munkák, a szerszámkészítés, a darabolási és a szabási munkák szakosítása, a hajó, a kazán és a darugyártás egységes hegesztési technológiáját is kidolgozták, ami tovább javítja a gyártmányok minőségét.

somogyi ferenc előadása után megkezdődtek a szakreferátumok. a többi között megvitatják a hosszú hajókonvojok helyes kormányzásának kérdéseit, a korrózió elleni védekezés módszereit, a hajók rezgésével, a gépek zajának csökkentésével összefüggő kérdéseket./mti/

bb 37. a színház-és filmművészeti főiskola igazgatósága

sze vm fm

1963. szeptember 12.

általános filmrendező és operatőri szakra felvételt hirdet az 1964. februárjában kezdődő tanévre. felvételre jelentkezhetnek 35 éves korig mindazok, akik legalább érettségivel és a pályán nélkülözhetetlen élettapasztalattal / egyetemi, főiskolai végzettséggel vagy munkában eltöltött évekkkel / rendelkeznek. beküldendő: 1./ felvételi kérelem, 2./ iskolai végzettséget igazoló bizonyítvány, 3./ egyetemi, főiskolai, illetve középiskolai tanulmányi értékelő, 4./ életrajz, 5./ 30 napnál nem régebbi orvosi bizonyítvány 6./ iskolabizottság vagy munkahely ajánlása. a tanulmányi évek alatt a főiskola az esetleg felmerülő szociális problémák megoldásához egyéni elbírálás alapján segítséget nyújt. beküldési határidő 1963. szeptember 30. cím: színház-és filmművészeti főiskola, budapest, nyolcadik kerület, vas utca 2/c. /mti/

13.53/- szb

-22-

bb 40. rekordjavítás orosz lányban f-5-ös szénkombájnnal

vid/te/m/szf

1963. szeptember 12.

az orosz lány 3-as aknán másfél éve dolgozik együtt zacsovics istván 12 tagú ifjúsági brigádjával. most másodszor versenyeznek a szocialista brigád címért. a kiválóan összeszokott brigád „szakosította” tagjait, egy-egy munkát, például a biztosítást, vagy a gépszerelevést mindig ugyanaz a dolgozó végzi. így olyan szakképzettségre tettek szert, hogy irányítás nélkül is kihasználják a munka minden percét. most f-5-ös kombájnnal új frontot készítettek elő hegynek felfelé, a legkeményebb szénfalban. a rendkívül nehéz munkahelyen az orosz lányban f-5-ös gépekkel eddig elért legjobb, havi 209 méteres előrehaladással szemben, augusztusban 300 métert hajtottak ki. ebben a hónapban pedig még ezt is tulszárnyalva, napi 11.2 méteres előrehaladást értek el. így a tervezett nyolc hét helyett hat hét alatt készítették elő az új frontot. /mti/

Me

- 23 -

bb 41. baranyai „huszezresek,, - országos silózási rekordot állított fel négy mágócsi traktoros

vid j vm ká

1963. szeptember 12.

a baranyai határban - a nagy esők elmúltával és a földek felszáradása után - ismét munkába álltak a silózógépek. a mostani őszön összesen 13 és félezer holdról takarítják be a „szarvasmarhák kenyérét,, és a termés több mint 80 százaléka már a silógödörökben van. a nyárvégi bőséges csapadék megnövelte a silókukorica hozamát: az állami gazdaságokban például 130 mázsa körül van a holdankénti termés. jelenleg majdnem 300 termelőségvetkezeti, gépállomási és állami gazdasági silókombájn dolgozik a határban. vezetők között még a nagy munka kezdetén mozgalom indult a 20.000 mázsa teljesítmény eléréseért. ma már 12 „huszezrest,, tartanak nyilván a megyében, és számuk állandóan gyarapszik. annál is inkább, mert a fővetésű silókukorica betakarításával még nem ér véget a munkájuk, ezután a másodvetéseket és a kukoricaszárat silózzák majd. az idei őszön kimagasló eredmények születtek a baranyai silókukoricatáblákon. a mágócsi gépállomás 2-es brigádjának négy fiatal tagja országos rekordot állított fel. horváth gyula és váltótársa, horváth zsigmond, valamint hampuk andrás és váltótársa, schneider ferenc eddig 500 holdról takarították be a silókukoricát: összesen 135.000 mázsa. teljesítményük tehát egyenként 33.750 mázsa. a kiváló traktorosok éjjel - fényszórók világánál - is dolgoznak, és ennek köszönhetik a kimagasló teljesítményt. mivel munkájuk bőven van még, kilátás van arra, hogy elérjék az egyenkénti 50.000 mázsa silózási eredményt./mtl/

bb 44. „megpuhította,, a földeket a szeptemberi esőzés - könnyebb a cukorrépa-szedés

vid j vm ká

1963. szeptember 12.

a szántóterület több mint 50 százalékan kötött, agyagos és szikes a talaj szolnok megyében. száraz időjárás esetén ezekben a kőkeményé váló földekben megszorul a répa és csak nagy erőfeszítések árán tudják felszedni. a multheti kétnapos esőzés - a néhol 100 milliméternyi csapadék - kedvezően hatott a cukorrépa betakarítására. a karcagi, mezőturi, kunhegyesi termelőségvetkezetek határában korábban az ekéket is be kellett vetni a répa kifordítására, jelenleg a megpuhult talajon egyszerű kézi horoggal is ki tudják emelni a másfél- kétkilósra nőtt cukorrépaikat. a közös gazdaságok eddig 2000 holdról szedték fel és készítették elő szállításra a cukorrépaikat./mtl/

14.55/n

-24-

bb.43. a megszáradt talajokon ismét munkába álltak a vetőgépek

vid/ö/kz n ká

1963. szeptember 12.

csütörtökön mezőgazdasági üzemekben ismét teljes erővel hozzáfogtak az eszések miatt megszakított őszi munkához. hajdu-bihar megye közös gazdaságai az őszi árpa és a rozs után megkezdtek a buza vetését is. jelenleg a homokos talajokon lehet a legjobban kihasználni a vetőgépeket, s azonnal át is csoportosították őket. a gépeket mindenütt azok a gazdák kezelik, akiknek a legtöbb gyakorlatuk van ebben a munkában. szolnok megyében, ahol ezideig mintegy 100.000 holdon készítették elő vetésre a talajt, 4.000 holdon földbe tették a buza, az őszi árpa és az őszi takarmánykeverék magját. ezekben a napokban a hosszabb tenyészidejű hazai fajták vetésére koncentrálnak a gépeket. a rövidebb tenyészidejű, intenzív fajtákat szeptember második felében, október elején vetik majd. egyébként az lesz a feladat nagyobb része, hiszen a megyében az idén a kenyérgabona vetésterületének 70 százalékát nagyhozamu fajtákkal, nagyobb részt az ezen a vidéken legjobban bevált bezosztája fajtával vetik be. győr-sopron megyében a múltban szeptember 15 előtt nem igen vetettek búzát. az idén eltértek ettől a gyakorlattól, s az őszi árpa, illetve az őszi takarmánykeverék mellett hozzáfogtak a buza vetéséhez is. somogyban még csak a magasabbfekvésű határterületeken szikkadt meg annyira a talaj, hogy elbírja a vetőgépeket. az ilyen területeken folytatták a már korábban megkezdett munkát. az osztópáni győzelem termelőségvetkezésben 200 holdon vetették el. legkorábban bevetett táblákon már ki is kelt és szépen zöldel a vetés./mtl/

√hold

bb.46. két nagysikerű „beugrás,, a vigszinházban

i bi/tr n fm

1963. szeptember 12.

a vigszinházban ezen a héten gordon zsuzsa betegsége miatt j. svara: az árnyék című darabjában a női főszerepet, annunciatata fogadóslány szerepét nádasi myrtill, mary chase: barátom harvey című darabjában az ápolónő szerepét békés rita vette át. nádasi myrtill kedden, békés rita szerdán lépett fel első ízben az új szerepben. ~~szerepében~~ kitűnően sikerült „beugrásával,, mindkét színésznő nagy sikert aratott./mtl/

15.00/n

-25-

bb 42. bolgár népművészeti kiállítás nyílt a bolgár kultúra helyiségében

t ol/gk vm fm

1963. szeptember 12.

bulgária felszabadulásának 19. évfordulója alkalmából csütörtökön a budapesti bolgár kultúra helyiségében bolgár népművészeti kiállítás nyílt.

a kiállítást sztoján rádev, a bolgár kultúra igazgatója nyitotta meg. a megnyitón jelen volt sztrasimir iliev, a budapesti bolgár nagykövetség első titkára és radi botev, a nagykövetség kulturális attaséja. ott volt a magyar külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium, valamint kulturális életünk számos képviselője.

a bemutató felöleli a bolgár népművészet szinte minden területét. százhatvan tárgyat állítottak ki, zömében textiliát, szőnyegeket és a bolgár népviselet legszebb darabjait. művészi faragásokat, gazdag díszítésű kerámia-és ötvöztárgyakat láthatnak az érdeklődők.

a kiállítást szeptember 25-ig tartják nyitva./mti/

- . -

bb 47. megjelent a piacon a pattogatni való kukorica

i nj/gk vm ká

1963. szeptember 12.

a nagyvásártelpre csütörtökön reggel 53 vagon és 212 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 1 vagon étkezési burgonya, 7 vagon fejeskáposzta, 4 vagon kelkáposzta, 6 vagon zöldpaprika, 2 vagon főzőtök, 1 vagon szárazbab, 1 vagon uborka, 2 vagon piroskáposzta, 1 vagon vegyes zöldáru, 4 vagon vegyes gyümölcs, 4 vagon görögdinnye, 6 vagon szilva, 1 vagon alma, 4 vagon szőlő, 3 vagon citrom, 3 vagon tojás és 3 vagon vágottbaromfi.

szeged vidékéről megjött a pattogatni való kukorica, az apró fehér, hegyes szemű kukoricát csövenként 0.30-0.60 forintért hozták forgalomba. a tisztított karfiolt kilónként 3.60-5, az őszi sóskát 4.40, a sárga és a zöld hüvelyű babot 2.80-3.60, a magvaváló szilvát 2.80-3.40, a vöröshagymát 2.30-2.60, a fokhagymát 7.40-9.80 forintért árusították.

a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállalatának előzetes közlése szerint pénteken a paradicsompaprika fogyasztói ára kilónként 2.40-2.80 forintra csökken./mti/

- . -

15.15/n

-26-

bb. 45. jegykiadó gép a hajdusági távolsági autóbuszokon

vid/te/a/szf

1963. szeptember 12.

svéd jegykiadó géppel felszerelt, kalauz nélküli távolsági autóbuszjárat közlekedik kísérletképpen a hajduságban és környékén. a magyar jelzésre átalakított ötletes gép, amely nem nagyobb mint egy asztali számológép fele, több utvonalon szolgálja ki az utasokat. felszálláskor gombnyomásra kiadja a kiadási jegyet, ráüti az indulási helyet, időt, érkezési helyet, és a kifizetendő összeget. a jegy egyik példányát az utas kapja, a másik a gépben marad.

a debrecen-hajdusámson vonalon volt először kétheti próbatúton a jegykiadó gép, azóta naponként különböző debrecenből induló távolsági járatokon működik. kipróbálták már a debrecen-miskolc közti gyorsjáraton is. minden járaton jól bevált, a kalauz teljesen feleslegessé teszi. a 6-os számú aköv a tervek szerint több jegykiadó gépet szerez be és fokozatosan átter a kalauznélküli távolsági autóbuszjáratok közlekedtetésére./mti/

- . -

bb. 48. mária napi ,, hajrá ,, a virágért-nél és a postán

i/kf/kf/a/vg

1963. szeptember 12.

egyik leépítettebb női nevünk a mária, amelynek megünneplése az idén majd egy héttig tartott. a naptár ugyanis szeptember 8-án és 12-én is máriát mutat, s sokan nem tudják melyik az ,, igazi,, a posta és a virágért a sok évi tapasztalat alapján a vasárnapit kismáriának nevezte el. a forgalom azonban már szombaton megkezdődött, s az igazi mária nap előestéjéig, szerdáiig több mint 100 000 szál,, nemes ,, virág ,, rózsza, székfü stb. fogyott el. a posta ugyancsak szombattól a szokásos napi husz-huszonöt ezer -nél négyezerrel-ötezerrel több táviratot továbbított, szerdán pedig már nyolcvanezerre növekedett a forgalom.

a mária napi ,, hajrát,, természetesen csütörtökön bonyolították le. a virágért 90 üzletében és 50 elársulótól helye újabb 54 000 szál gladiolusz, 36 000 szál székfü és 42 000 szál rózsza várta a vásárlókat. a telefon-virágszolgálat három kocsija egész napon uton volt, a délutáni órákban némi torlódás is keletkezett.

a központi táviró hivatalban is teljes üzem volt ezen a napon. a nyugdíjasokat, s apostai tanfolyamhallgatókat mind munkába állították a távirat özőn továbbítására. a legtöbb munkát a disztáviratok címzése, borítékolása adta. a hivatal napi mérlege: a tavalyinál csaknem ötezerrel több, összesen 110 000 disztávirat, márinapi ,, sürgős,, üdvözlés.

bizonyára valamelyik jókedvű társaság jóvoltából - még a 8. kerületi pál és mária utca sarkán levő utcanev táblára is került egy csokor virág./mti/

15.36/n

-27-

bb 50. kádár jános hazaérkezett jugoszláviából

bc/lk csm sr

szeptember 12.

kádár jános, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, aki josip broz titonak, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság elnökének, a jugoszláv kommunisták szövetsége főtitkárának meghívására nem hivatalos látogatást tett jugoszláviában, csütörtökön délután visszaérkezett budapestre.

kádár jánossal együtt hazaérkezett apró antal, a minisztertanács elnök helyettese, gáspár sándor az elnöki tanács helyettes elnöke, az mszmp politikai bizottságának tagjai és erdélyi károly a magyar népköztársaság külügyminiszterének helyettese.

fogadásukra a pályaudvaron jelen volt fehér lajos és kállai gyula a minisztertanács elnökhelyettesei, nemes dezső, az mszmp központi bizottságának titkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai, kisházi ödön az elnöki tanács helyettes elnöke, péter jános külügyminiszter, kossa istván közlekedés és postaügyi miniszter. ott volt a fogadtatásnál milos zlokolica, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

--

15.45

- 28 -

bb 49. minden ipari üzemet kitelepítenek eger belvárosából

vid te csm szf

1963. szeptember 12.

az egri városi tanács végrehajtóbizottsága csütörtökön délelőtt az irányítása alá tartozó ipari üzemek helyzetéről tanácskozott.

az elmúlt években a város történelmi jellegének megőrzése céljából megkezdték az ipari üzemek kitelepítését a belvárosból külterületre. a város déli részén új ipartelep van kialakulóban. a műemléképületek helyreállítása és a város tisztasága megköveteli további üzemek kitelepítését. is. az új ipartelepen viszont biztosítják az üzemek korszerűsítésének és fejlődésének lehetőségeit.

a végrehajtóbizottság megteszi erre vonatkozó intézkedéseit és így minden ipari üzemet kitelepítenek eger belvárosából.
/mti/

--

bb 52. évadnyitó társulati ülés a békés megyei jókai színházban

vid/fm /tné csm fm

1963. szeptember 12.

a békés megyei jókai színház csütörtökön tartotta évadnyitó társulati ülését, amelyen kaszai pál igazgató ismertette az új évad programját. bejelentette, hogy a színház csaknem évszázados épületét felújítják, s ezért a társulat a helyi előadásokat az építők művelődési otthonában tartja. a bemutatásra kerülő darabok zöme kamaraszínpadra dramatizált mű.

az új évadban 460 előadást tartanak a megyében, ebből mintegy 140-et békéscsabán./mti/

--

bb 53. két személyvonat a keleti pályaudvaron egymásba szaladt - sérülés nem történt

sze csm sr

1963. szeptember 12.

szeptember 11-én éjjel a keleti -pályaudvar 1-es számú vágányára indított 911-es személyvonat beleszaladt egy másik személyvonatba. sérülés nem történt. az eddigi megállapítások szerint az összeütközést hibás váltóállítás okozta. anyagi kár mintegy 40.000 forint. a rendőri vizsgálat megindult.
/mti/

--

16.15/n

29-

bb 51. műtéttel gyógyítják a nagyothallás bizonyos fajtáit

s. rosen professzor nyilatkozata az otosclerosis gyógyítási lehetőségeiről

i ms/gk csm sr

1963. szeptember 12.

az emberiség jótévedői közé tartozik s. rosen new yorki professzor, aki az egészségügyi minisztérium meghívására hazánkban tartózkodik. a híres fülspecialista egy évtizeddel ezelőtt műtéti eljárásról dolgozott ki a nagyothallás egyik típusának, az otosclerosisnak gyógyítására. módszere, a róla elnevezett rosen-műtét, ma már világszerte tért hódított. csütörtökön az országos orvostovábbképző intézetben hatnapos tanfolyam kezdődött, amelyen rosen professzor a magyar fülészet vezető szak tekintélyei előtt ismerteti felfedezése óta állandóan tökéletesített módszerét és eszközeit. a nagynevű tudós dr. majercsik sándornak a magyar távirati iroda munkatársának adott nyilatkozatában ismertette módszerét.

- a dolgozott műtéti eljárás alkalmas arra, hogy a nagyothallók egyik csoportjának, akik az otosclerosis nevű betegség következtében váltak nagyothallókká, visszaadjuk hallásukat. ez a betegség a középfülben elhelyezkedő és egymással rugalmas összeköttetésben levő hallócsontocskákat támadja meg. ezek a csontocskák közvetítik a hangrezgéseket a belsőfülbe. ha a harmadik hallócsontocskára - az úgynevezett kengyel - az otosclerosis következtében megmerevedik, képtelenné válik a rezgések továbbítására és beáll a nagyothallás. ezt a betegséget azelőtt gyógyíthatatlannak tartották. módszeremet 1952-ben dolgoztam ki, és ugyanebben az évben végeztem az első sikeres műtéteket is. az eljárás lényege, hogy a hallócsontocskára merevségét műtéti uton megszüntetjük, a csontocskát újból mozgóképessé tesszük és így adjuk vissza a beteg hallását.

- a műtét teljesen veszélytelen. a betegeknek mindössze néhány napot kell kórházban tölteniük. a gyógyulási eredmények a legtöbb esetben kiválóak. hangsúlyoznom kell azonban, hogy ez a műtéti megoldás csak az otosclerotikus nagyothallók gyógyítására való és nem alkalmazható például olyan esetekben, amikor a nagyothallást hallóidegbántalom okozza.

- az új eljárást a munkában szerzett tapasztalatok alapján klinikámon állandóan tökéletesítettem és a szükséges műszereket is magam dolgoztam ki, fejlesztettem tovább.

/ folyt.köv. /

16.50

30

bb.51. műtéttel gyógyítják ... 1.folyt/csm

- a tanfolyamon - amelyet az orvostovábbképző intézet fülészeti tanszékén tartok a magyar kollégáknak, - az elméleti megbeszéléseken kívül nap mint nap a gyakorlatban is bemutatom műtéti eljárásomat és műtetre alkalmas betegeket operálok. célom, hogy a magyar szakemberek a legapróbb részletekig megismerkedhessenek eljárással, és minél nagyobb eredménnyel ültethessék át az itteni orvosi gyakorlatba. műszereimet is magammal hoztam, bár meg kell jegyezni, hogy számos magyar klinika és kórház el van látva ezekkel a speciális gyógyászati eszközökkel.

- nem először járok Magyarországon, ez már a negyedik látogatásom. az előző alkalmakkor is sok értékés megbeszélést folytathattam a magyar kollégákkal, akiket őszintén nagyra becsülök. ismerve tudományos kutató munkásságukat és a magyar fülészeti színvonalát, bizonyosra veszem, hogy a magyar szakemberek kutatásai értékes eredményeket hoznak az egész emberiség számára is.

- klinikai munkásságomon kívül évente átlag két hónapot töltök a világ különböző országaiban. eddig 40 országban ismertetem módszeremet. nemcsak a nyugati országokban és a szovjetunióban jártam, hanem megfordultam sok elmaradott országban is a közép- és távol-keleten, afrikában. legutóbb Finnországban voltam. nyugodtan mondhatom: egyetlen országban sem találkoztam nagyobb lelkesedéssel és érdeklődéssel ezek iránt a kérdések iránt, mint éppen Magyarországon. nagyon örülök, hogy ismét itt lehetek és ezáltal a gyakorlatban is bemutathatom módszeremet. a magyar orvosoknak. ezen kívül részt veszek a jövő héten kezdődő nemzetközi fül-, orr- és gégeorvosi konferencián, amelynek egyik fő témája a zajártalmak kérdése.

- nekünk orvosoknak a világ minden táján ugyanaz a célunk: megőrizni és visszaadni az ember egészségét, erőnköz képest segíteni a szenvedőkön. közös törekvésünket nagy mértékben előreléviszi, ha megosztjuk egymással tudásunkat, megvitátjuk elképzeléseinket, kicseréljük véleményünket. magyarországi tartózkodásom erre kitűnő alkalmat nyújt és főképpen ezért vagyok boldog, hogy újból ellátogathattam ebbe a szép országba, - mondtam befejezésül s. rosen professzor. / mti/

16.59

31

bb 54. magyar bányászok üdvözlője a sztrájkoló spanyol bányászoknak

i hi/lk csm sr

1963. szeptember 12.

a magyar bányaiipari dolgozók szakszervezetének elnöksége a következő táviratot intézte a sztrájkoló spanyol bányászokhoz:

kedves barátaink! a magyar bányaiipari dolgozók mélyszégyen együttérzéssel figyelik a csaknem két hónapja tartó hősi küzdelmet, amelyet a kizsákmányolókkal szemben vívtok a jobb megélhetésért, a szakszervezeti és demokratikus jogaitok biztosításáért. 150.000 magyar bányász nevében felháborodással tiltakozunk a franco-kormányok a sztrájkolókat sújtó embertelen rendőrterrorja ellen. együttérzünk veletek és testvéri szolidaritásunkról biztosítunk benneteket. őszintén kívánjuk, hogy a szebb és boldogabb életért vívott harcotok a világ dolgozóinak támogatásával mielőbb győzelemmel fejeződjék be.
/mti/

--

bb 55. jelentkezzetek a károsultak

sz e csm sr

1963. szeptember 12.

a 6. kerületi rendőrkapitányság gépkocsifosztogatókat fogott el, akik beismerték, hogy 1963 augusztusában a beniczky utcában, az izabella téren, wesselényi utcában, péterfy sándor utcában, valamint a béke szálló mellett parkoló személygépkocsikat feltörték és onnan különböző tárgyakat / táskákat, plédet, stb./ elloptak. a rendőrség kéri a károsultakat, hogy saját érdekében mielőbb jelentkezzenek személyesen budapest 6. kerület izabella utca 61. 2. emelet 214. szám alatti helyiségben, vagy telefonon a 316-998 140-es mellékállomáson./mti/

--

bb 56. finn erdész-professzorok magyárországon

a helsinki egyetem két neves erdész-professzora: peitza mikola és viljo holopainen tíznapos tapasztalatcserelátogatásra hazánkba érkezett. meglátogatták a soproni erdészeti és faipari egyetemet, a dunántúli erdőgazdaságokat és a falpari üzemeket. mikola professzor finnország vegetációs zónái és erdőtípusai címmel, holopainen professzor pedig a finn cellulózeipar fejlődéséről tartott előadást a soproni egyetemen, majd budapesten, a magyar tudományos akadémián./mti/

--

17.05/n

32

bb.57. közlekedési balesetek

sze/n sr

1963. szeptember 12.

14. kerületi hungária körút és a besnyői utca torkolatánál kerékgyártó Antal 55 éves budapesti lakost elütötte domokos Imre kf 72-91. számú motorkerékpárjával. a motorkerékpárvezető és a gyalogos is súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők a szabócs utcai kórházba szállították őket. a balesetet a gyalogos figyelmetlensége okozta.

20. kerületi sorokság Gellyer Flórián utca 87 szám előtt Matkóvics István 8 éves gyermeket elütötte motorkerékpárjával. Ladányi István budapesti lakos aki ittas állapotban vezetett. gépjárművezetői igazolványát bevonták. a gyermeket súlyos, nem életveszélyes állapotban az István kórházba szállították./mti/

--

bb.58. irodalmi eszpresszó szolnokon

vid/tné n fm

1963. szeptember 12.

szolnokon a közelmúltban elkészült az Árkád-eszpresszóban minden hét csütörtök délután neves művészek közreműködésével előadásokat, zenei ismeretterjesztő előadásokat, szanzen-műsorokat rendeznek. csütörtökön az első eszpresszó-rendezvényen Zsolnay Hédy műsora szórakoztatta a látogatókat./mti/

--

bb.59. martonvásáron folytatta munkáját a kukoricanemesítési és termesztési szimpozium

vid/gk n ká

1963. szeptember 12.

a kukoricanemesítési és termesztési szimpozium szerdai budapesti megnyitó plenáris ülése után csütörtökön martonvásáron folytatta munkáját. a résztvevők négy csoportban megtekintették a kutató intézet tenyészkertjeit. tanulmányozták a beltenyésztett törzsek és az egyszerű keresztezések előállítását, a monoploid módszerrel, a himsteril hibrid előállítás módját és az egyéb nemesítési eljárásokat. ezt követően a hibridösszehasonlító tenyészkertben az államilag elismert hibrideket és a hibridjelölteket vizsgálták. ez utóbbiak között számos olyan van, amely fontos értékű tulajdonságokban - így szárerősségben, kiegyenlítettségben, várható terméshozamban, betegséggel szembeni ellenállóságban - jobbnak bizonyul az eddig elismert hibrideknél. ebből a tenyészkertben körülbelül 1900 hibridjelöltet vetettek el. a harmadik bemutatóhely a kutató intézet vetőmagüzeme volt, ahol a szimpozium résztvevői tanulmányozták a vetőmagelőkészítő technológiáját./folyt.köv./

17.10/n

33

WR

bb.59./ martonvásáron...1.folyt./ n

bemutatták a gyomirtószerek használatának különböző módjait és eredményeit, valamint a silótermesztéssel kapcsolatos kísérletket is.

a szimpozion résztvevői-, mind a külföldi, mind a hazai szakemberek elismeréssel állapították meg a szemlék során, hogy az intézet kukoricanevelési és termesztési kísérletei a világszínvonal tekintetében is korszerűek, mind a kutatási témák megválasztását, mind a kísérletek módszertanát illetően. a szimpozion külföldi résztvevői hangsúlyozták: különösen elismerésre méltó, hogy a magyar kormány olyan lehetőséget ad a korszerű tudományos munkára, amellyel a magyar tudományos akadémia martonvásári mezőgazdasági kutató intézetében találkoztak.

/mti/

bb.60. kubai vendégek szolnokon

vid/tné n sr

1963. szeptember 12.

az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének vendégeként csütörtökön szolnok megyében látogatott a kubai egészségügyi dolgozók szakszervezetének hazánkban tartózkodó háromtagú küldöttsége. a vendégeket a szakszervezet megyei bizottságának vezetői fogadták és elbeszélgettek velük a szakszervezeti munka egyes kérdéseiről, majd megmutatták a vendégeknek a város nevezetességeit./mti/

17.15/n

-34-

bb.63. ismét 20-24 fokosak a hőmérsékleti maximumok - két hét múlva várható a vénasszonyok nyara

i cs/tr csm ká

1963. szeptember 12.

a hajnali köd, a felhőfátylas égbolt csütörtökön szomorkás őszi hangulatot árasztott országszerte. a nyári nagy zivatarok után a hőmérséklet azonban lassan ismét elérte, majd meghaladta a „kritikus”, 20 fokos szintet. csütörtökön az egész országban 22-24 fokig emelkedett a hőmérő higánya. a gyakori borulás ellenére esőt már sehonnan nem jelentettek a megfigyelők. ez az időjárás típus ilyenkor már „szabályos”, a hőmérséklet pedig megfelel a sokévi átlagokból kialakított normálszintnek. de nemcsak nálunk, szinte egész Európában az időszaknak megfelelő őszeleji időjárás uralkodik: a néhány nap előtti éles ellentétek nagyjából kiegyenlítődtek.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztatás szerint egyelőre „szomorkás jellegű”, marad az idő. pénteken a napsugárzást még zavarja a gyakori felhőátvonulás, esőre azonban - a déli megyék kivételével - sehoh sem kell számítanunk.

az esztendő többségében szeptember 20 körül észrevehető javulás mutatkozik az időjárásban és - rendszerint - szeptember utolsó 4-5 napján bekövetkezik a nyár emlékeit idéző szép időszak, a vénasszonyok nyara. a meteorológusok a közönséggel együtt bizakodással tekintenek a „jó” időjárás hagyományok „remélhető teljesedése elé.”/mti/

bb.61. ünnepi filmbemutató

k bi/tr csm sr

1963. szeptember 12.

a kulturális kapcsolatok intézete és a szakszervezetek budapesti tanácsa csütörtökön ünnepi vietnami filmbemutatót rendezett a vietnami nemzeti ünnep alkalmából a szakszervezetek fehárvári uti művelődési házában. a vetítésen megjelent bognár józsef, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, puja frigyos külügyminiszterhelyettes, valamint a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium és a szot számos képviselője. ott volt a filmbemutatón hoang bao son, a vietnami demokratikus köztársaság magyarországi nagykövete, a nagykövetség számos munkatársa, valamint a budapesti diplomáciai képviselet több vezetője és tagja. az ünnepi filmbemutató műsorán az 1963. évi moszkvai filmfesztiválon ezüstéremmel kitüntetett tu hau asszony című vietnami játékfilm szerepelt. /mti/

17.58

- 35 -

bb.62. osztályon felüli vendéglátóhely másodosztályu árakkal a dcm uj munkáskolóniáján

t áe/hné n sz f

1963. szeptember 12.

a dunai cement- és mészmű vác-deákvári lakótelepén csütörtökön megnyílt pest megye legszebb vendéglátóhelye. a zenés kisvendéglőnek osztályozott 250 személyt befogadó teraszos étteremben és presszóban másodosztályu árakon, osztályon felüli színvonalon szolgálják ki a vendégeket. a több mint kétmillió forintos költséggel épült vendéglátóhellyel és a mellette megnyílt abc-kisáruházzal most már teljesen kiépült a dcm uj munkáskolóniája./mti/

..-

bb.64. újabb finn gyümölcsnagykereskedők érkeztek hazánkba

t sl/sze n vg

1963. szeptember 12.

csütörtökön délután a menetrendszerű légijáratral harminc finn gyümölcsnagykereskedő érkezett budapestre. a vendégek között van mauri vierumaki, /umlaut/ a finn tukuk uppojen oy gyümölcsimport cég vezérigazgatóhelyettese és erkki kuosmanen, a cég osztályvezetője is.

egy héten belül ez már a második nagylétszámú finn kereskedőcsoport, amely hazánkba látogat. a múlt héten érkezett 30 finn nagykereskedő szerdán utazott el magyarországról. ujonnan érkezett vendégeink is felkeresik a nyíregyházi almáskerteket, a gyöngyösi borvidéket, a kecskeméti és a balatonboglári gyümölcsösöket./mti/

..-
36
-■-

18.09/n

NR

mti hivatalos közlemények

1963. szeptember 12.

bb.71. a minisztertanács ülése

n-cz

1963. szeptember 12.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. az országos tervehivatal enőke beterjesztette a népgazdasági területi tervezés rendszeréről szóló javaslatot. az építésügyi miniszter benyújtotta a balaton-környék regionális tervét. a minisztertanács a javaslatot és az előterjesztést megvitatta és elfogadta. a kormány elismerését fejezte ki azoknak a szakembereknek, akik a regionális terv kidolgozásában résztvettek.

a kormány a földművelésügyi miniszter és a pénzügyminiszter előterjesztése, valamint a központi népi ellenőrzési bizottság jelentése alapján határozatot hozott arra, milyen támogatással segíti elő az állam 1964-ben a termelőszövetkezetek további fejlődését.

a minisztertanács a művelődésügyi miniszter javaslata alapján határozatot hozott a társadalmi tanulmányi ösztöndíjak új rendszeréről, valamint képző- és iparművészeti lektorátus létesítéséről.

a földművelésügyi miniszter beszámolt a mezőgazdasági munkák előrehaladásáról. a közlekedés- és postaügyi miniszter tájékoztatta a kormányt a brno-i vásáron vezetésével résztvevő kormányküldöttség tapasztalatairól.

a minisztertanács ezután napi ügyeket tárgyalt.

/folyt.köv./

19.40/a

- 1 -

NR

bb 71. a minisztertanács ... 1.folyt./csm

a társadalmi tanulmányi ösztöndíjak
új rendszeréről

a társadalmi tanulmányi ösztöndíjakat szabályozó korábbi rendelkezések értelmében az egyetemek és főiskolák hallgatóinak társadalmi tanulmányi ösztöndíja legfeljebb havi 650 forint lehetett, ezt az összeget azonban az új felsőoktatási ösztöndíj-rendszer keretében ma már megkaphatja minden olyan hallgató - anélkül, hogy a tanulmányainak befejezését követő időre bármiféle kötelezettséget vállalna -, aki kitűnő előmenetelt tanúsít, s családjában az egy főre eső havi jövedelem nem éri el a 800 forintot.

mintnagya a társadalmi ösztöndíjban részesülő hallgatók a tanulmányaik befejezését követő időre meghatározott területen munkábalépési kötelezettséget is vállalnak, indokolttá vált a társadalmi tanulmányi ösztöndíj felső határának felemelése.

a minisztertanács csütörtöki ülésén elfogadott, a szakszervezetek országos tanácsával egyetértésben kiadásra kerülő rendelet bevezetőjében kimondja: az állami vállalatok és egyéb állami gazdálkodó szervek, a szövetkezetek, a szövetkezetek szövetségei és központjai, a társadalmi szervezetek, valamint az állami költségvetési szervek - elsősorban a vidéki munkahelyek szakember-szükségletének kielégítése érdekében - társadalmi tanulmányi ösztöndíjat adományozhatnak.

a társadalmi tanulmányi ösztöndíj három részből áll: alap-ösztöndíjből, ösztöndíjpótlékból és ösztöndíjkiegészítésből.

a felsőoktatási intézmények hallgatóinak alapösztöndíja -

ha a hallgató családjában az egy főre eső havi jövedelem 800 forintnál kevesebb - havi 450 forint: ha az egy főre eső havi jövedelem 800 és 1100 forint között van, havi 350 forint: ha pedig az egy főre eső jövedelem meghaladja az 1100 forintot, havi 200 forint.

az ösztöndíjpótlék összege havonként 200 forint. ösztöndíjpótlékban csak az a hallgató részesülhet, aki vállalja, hogy tanulmányai befejeztével vidéken lép munkába.

az ösztöndíjkiegészítés az előző félévben elért tanulmányi

eredménytől függ. „ kitűnő „ átlageredmény esetén havi 300 forint: „ jeles „ átlageredmény esetén havi 250 forint: „ jó „ átlageredmény esetén havi 150 forint ösztöndíjkiegészítés illeti meg a hallgatót. a „ közepes „ átlageredménnyel vizsgázó hallgató havi 100 forint ösztöndíjkiegészítést kaphat, ha egyéb körülményei ezt indokolttá teszik. az 1. évfolyam első félévében minden társadalmi tanulmányi ösztöndíjas hallgató ösztöndíjkiegészítése havi 150 forint.

/ folyt.köv./

bb.71./ a minisztertanács ülése ...2.folyt./ n

a balaton-környék regionális terve

a balaton-környék az első olyan téjegységünk, amelynek komplex fejlesztésére irányuló regionális tervét a kormány megtárgyalta és jóváhagyta. ezzel kezdetét veheti a balaton-vidék összehangolt fejlesztésének nagy munkája.

a kormány által elfogadott balaton-környéki regionális terv azt határozza meg, hogy milyen alapvető elvek szerint történjék a jövőben e vidék fejlesztése.

a következő esztendőktől kezdve - az egyre növekvő igényeknek megfelelően - minél több embernek kell lehetőséget nyújtani ahhoz, hogy a „ magyar tenger „ partján üdüljenek, gyógykezel- tessék magukat, oda kiránduljanak, ott sportoljanak. a terv szerint gondoskodni kell a tömeges üdültetésből és az idegenforgalom növekedéséből származó igények /szálloda, camping, stb./ megfelelő színvonalu kielégítéséről, magyar és külföldi gyermekek üdül- tetéséhez szükséges állandó jellegű létesítményekről, megfelelő kereskedelmi hálózatról, egészségügyi és kulturális intézmények- ről. ezen túlmenően meg kell oldani az üdülőterületeken a belső közutak, sétautak, járdák, parkok kiépítését, közművek és strandok létesítését.

az anyagi erőforrásokat mindenekelőtt a tömeges üdültetés és az idegenforgalom szempontjából jelentős településekre kell összpontosítani, s a fejlesztést egymással összehangolt beruházások útján kell megvalósítani.

a regionális terv szerint fokozatos fejlesztéssel nagy- számu üdülővendég elhelyezésére kell alkalmassá tenni siófokot, zamárdit, balatonszemest, balatonlellét, balatonboglárt, fonyódot, balatonmária-fürdőt, balatonberényt, balatongyörököt, révfülöpöt, balatonalmádit és balatonkenesét. nyári-téli üdülésre és idegenforgalomra egyaránt alkalmas településként jölöli meg a regionális terv balatonföldvárt, keszthelyt / amely egyben kulturális központ is/, hévizt, balatongyörököt, tihanyt és balaton- füredet.

/folyt.köv./

19.50/a

- 3 -

ML

bb.71./ a minisztertanács ülése ...3.folyt./ n

gyógyhely jellegű település néviz és balatonfüred kijelölt területrésze; főbb kiránduló célpontként pedig tihany, badacsony és szigliget szerepel a tervben. a regionális terv megjelöli a nagy camping-táborok létesítésére alkalmas területeket.

a terv kimondja, hogy a dolgozók nagy tömegeinek szervezett üdültetését szolgáló épületeket - például a nagy üdülőket - általában többszintes megoldással, telepszerűen kell megépíteni. az ifjúságot állandó jellegű településeken összevontan, általában campingszerűen, könnyű szerkezetekből készült létesítményekben kívánják üdültetni, e célra néhány nagy központi úttörő táborot létesítenek majd. a jövőben tervszerűen kell a telkeket kijelölni azok számára, akik saját üdülőt, hétvégi pihenő céljára házat kívánnak építeni a balaton partján, biztosítani kell, hogy ezeken a telkeken megfelelő kivitelezésű házak épüljenek.

a balaton-környék jobb megközelítésének és a helyi forgalom zavartalan lebonyolításának kérdésével is foglalkozik a terv. megépítik a 7. számú közlekedési utvonal budapest-siófok közötti szakaszát, továbbá a sopron-jánosháza-keszthely közötti közutat. meg kell szervezni a balaton-környéki autó-mentő szolgálatot, tovább kell fejleszteni a szervizhálózatot, a balaton-környéki települések belső, járműforgalomra is alkalmas utjait portalanítani kell, parkolóhelyeket kell létesíteni.

foglalkozik a regionális terv a balaton-környéken lévő műemlékekkel is. ezek helyreállítására a jövőben fokozott gondot fordítanak és mindent megtesznek, hogy ezeket a műemlékeket, valamint a vidék idegenforgalmi szempontból is jelentős természeti ritkaságait a hazai és külföldi vendégek megismerhessék./mti/

19.54/a

- 4 -

bb.72. megszüntetik a hmlőjárvány veszélye miatt életbeléptetett intézkedéseket

n-cz

1963. szeptember 12.

illetékes helyen felkérték a magyar távirati irodát az alábbiak közlésére:

mivel újabb hmlőgyanus megbetegedés az országban sehol sem fordult elő, s ilyen módon a hmlőjárvány veszélye elmúlt, fokozatosan megszüntetik a kiadott óvintézkedéseket.

a budapesti royal nagyszálló egészségügyi zárlatát péntekre virradó éjjel már fel is oldották. az istenhegyi uti védőnő-képző intézet épületében létesített egészségügyi zárlatot is megszüntetik szombat reggelig.

az önként jelentkezők oltására kijelölt helyek a mai nappal befejezik működésüket.

nemzetközi kötelezettségeink folytán a külföldre utazó magyar állampolgárok szeptember 25-ig továbbra is csak nemzetközileg érvényesnek elfogadott hmlőoltási bizonyítvány felmutatásával hagyhatják el az ország területét. ez időpont után pedig - ahogyan korábban is előírásos volt - csupán azoknak a személyeknek kell beoltatniuk magukat, akik Európán kívüli országba, illetve olyan európai országba utaznak, amelyet időközben esetleg fertőzöttnek nyilvánítanak.

a külföldre utazókat budapesten a fővárosi közegészségügyi járványügyi állomáson /13. váci ut 174 szám/, a madách téri rendelőintézetben /7. madách tér 2. szám/, a köjál budai laboratóriumában /11. ulászló ut 58. szám/ oltják. tengerentúli utazás esetén az országos közegészségügyi intézet /9. gyáli ut 2-4 szám/ részesíti védőoltásban a jelentkezőket.

a külföldre utazó vidéki lakosok a megyeszékhelyeken működő közegészségügyi járványügyi állomásokon kaphatnak védőoltást.

a royal nagyszálló hmlőben megbetegedett dolgozója teljes felgyógyulás előtt áll. ettől az egy esettől teljesen függetlenül miskolcon egészségügyi zárlat alá helyezték egy külföldön járt magyar turistacsoport 51 tagját. ez az intézkedés azért vált szükségessé, mert egy velük együtt üdülésben résztvevő ndk-beli turista - hazájában történt visszatérése után - olyan tünetekkel betegedett meg, amelyek nem zárták ki a hmlő lehetőségét.

/folyt.köv./
20.05/n

-5-

bb.72./ megszűntetik a himlőjárvány...1.folyt./ n

a miskolcon zárlat alá helyezett személyek között sem fordult elő himlőgyanus megbetegedés, amennyiben a továbbiakban sem betegszik meg közülük senki, egy hét múlva e csoport zárlatát is feloldják, ha olyan értesítés érkezik, hogy az ndk-ban megfigyelés alatt lévő személy nem himlőben betegedett meg, a zárlatot azonnal megszüntetik.

/mti/

bb.73. kitüntetés

n la

1963. szeptember 12.

a népköztársaság elnöki tanácsa tepsánszky józsi lenő kossuth-díjas írónak, írói munkássága elismeréséül, 75. születésnapja alkalmából a munka érdemrend kitüntetését adományozta.

a kitüntetését csütörtökön dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál kiss károly, az elnöki tanács titkára, aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese és darabos iván, az mszmp.kb. osztályvezetője./mti/

20.08/n

-6-

bb. 65. közös közlemény

gk/ala

1963. szeptember 12.

kádár jános, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, joszip broz titónak, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság elnökének, a jugoszláv kommunisták szövetsége főtitkárának meghívására szeptember 9 és 12 között baráti látogatást tett jugoszláviában.

szeptember 10-én és 11-én karagyorgyevóban megbeszéléseket tartottak, amelyeken kádár jános és joszip broz titó elvtársak mellett részt vett magyar részről apró antal, a minisztertanács elnökhelyettese, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, gáspár sándor, az elnöki tanács helyettese, az mszmp politikai bizottságának tagja, erdélyi károly, a magyar népköztársaság külügyminiszter-helyettese és zágor györgy, a magyar népköztársaság belgrádi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete; jugoszláv részről alekszandr rankovics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság alelnöke, a jugoszláv kommunisták szövetsége kb végrehajtó bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, jovan veszelinov, a jugoszláv kommunisták szövetsége kb végrehajtó bizottságának tagja, a szerb kommunisták szövetsége központi bizottságának titkára, veljko vlahovics, a jugoszláv kommunisták szövetsége kb végrehajtó bizottságának tagja, milos milics, a szövetségi végrehajtó tanács alelnöke, a jugoszláv kommunisták szövetsége központi bizottságának tagja, bosko siljegovics, a jugoszláv kommunisták szövetsége központi bizottságának tagja, a kb nemzetközi kapcsolatok bizottságának elnöke, bogdan crnobrnja, a köztársasági elnök főtitkára, mirko tepavac külügyi államtitkár-helyettes és dusan csalics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

kádár jános, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára és joszip broz titó, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság elnöke, a jugoszláv kommunisták szövetségének főtitkára baráti eszemeccserét folytatott a két szomszédos szocialista ország kapcsolatairól, az együttműködés további távlatairól, időszerű nemzetközi kérdésekről és a nemzetközi munkásmozgalom, a népek feladatairól a békéért, a szocializmusért folyó harcban.

/folyt.köv./

18.46/n

-37-

bb. 65. közös közlemény ... 1. folyt/csm

megelégedéssel állapították meg, hogy a magyar népköztársaság és a jugoszláv szocialista szövetség köztársaság népei a két ország sajtós adottságainak alapján, különböző viszonyok között dolgozva jelentős eredményeket értek el a szocializmus építésében.

a magyar népköztársaság és a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság kapcsolatairól megelégedéssel állapították meg, hogy azok az utóbbi években jelentős mértékben kiszélesedtek, minden területen kedvezően fejlődnek, ez hozzájárul egymás jobb megismeréséhez és a barátság elmélyüléséhez, közös óhajtól vezettetve a két szomszédos szocialista ország minden lehetőségét felhasználva az együttműködés fejlesztésére, mert a kapcsolatok szélesedése megfelel mindkét nép érdekeinek.

különös figyelmet szenteltek a két ország gazdasági együttműködésének, pozitívan értékelték az árucseréforgalom eddigi alakulását és az ipari kooperáció fejlesztésére tett intézkedéseket, megállapították, hogy a magyar-jugoszláv gazdasági együttműködési bizottság eddigi tevékenysége jó kezdet az e téren folyó együttműködés elmélyítése és új formáinak kialakítása terén, megállapították, hogy az együttműködés fejlesztésének további kedvező feltételei vannak, és a jövőben még nagyobb rendszerességgel kell fejleszteni azokat a kapcsolatokat, amelyek elősegítik egymás tapasztalatainak jobb hasznosítását, a két nép építő munkáját, a szocializmus építésének gazdasági és társadalmi előrehaladását.

kölcsönös megelégedésüket fejezték ki afölött, hogy a tudományos, kulturális és műszaki együttműködés jól fejlődik, a két ország politikai és társadalmi szervezeteinek kapcsolatai egyre élőbbé válnak.

tekintettel arra, hogy a szocializmus építése minden egyes országban konkrét és sajátos feltételek között folyik, természetes, találták, hogy a feladatok megoldásában a szocializmus építésének különböző módszereit alkalmazzák, a megbeszéléseken kihangsúlyozták a vélemények és tapasztalatok cseréjének hasznosságát, mert ennek komoly jelentősége van a két nép együttműködésének fejlesztésében és kölcsönös megismerésében.

egyetértettek azzal, hogy a béke és a szocializmus erőinek világszerte történő tömörítésére szükséges és hasznos a vélemények időnkénti kicserélése az időszerű nemzetközi kérdésekről és az ezen kérdések rendezését szolgáló együttműködési lehetőségekről.

/folyt.köv./

19.07/a

bb. 65. közös közlemény ... 2. folyt/csm

a külpolitikai helyzettel, az időszerű nemzetközi kérdéseket kapcsolatban megelégedéssel állapították meg nézeteik azonosságát az alapvető kérdésekben, mindkét ország külpolitikai tevékenységében törekszik a békés egymás mellett élés elveinek hatékonyabb érvényesítésére, a béke megőrzésére.

mindkét ország üdvözli a moszkvai részleges atomcsendegyezményt, amelyhez kormányaik azonnal csatlakoztak, aktívan támogatnak a világbéke-biztosítását célzó minden további lépést és kezdeményezést.

a jelen történelmi korszakban a népek érdeke megkívánja a béke és szocializmus erőinek világszerte történő mind hatékonyabb tömörítését a béke megőrzéséért, a társadalmi haladás ügyének előmozdításáért, mindkét ország igen nagyra értékeli ázsia, afrika, latin-amerika ujonnan felszabadult, fejlődésben lévő országainak szerepét a béke megerősítésében, s a jövőben is teljes támogatást nyújt nekik, feltétlenül szükségesnek tartják a gyarmati rendszer maradványainak felszámolását.

a magyar népköztársaság és a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság kormányát ezen elvek vezérik, amikor nemzetközi téren erőfeszítéseket, a béke megerősödését és a népek jólétét szolgáló lépéseket tesznek.

megállapították, hogy a jelenkori fejlődés új feladatokat állít a szocialista országok és a nemzetközi munkásmozgalom elé, a világbéke és a haladás szempontjából egyaránt károsak a nemzetközi munkásmozgalom egységét bármi módon gyengítő vagy megbontó kísérletek, az emberiség jövője szempontjából döntő jelentősége van annak, hogy a szocializmus hívei, valamennyi haladó erő határozottan tevékenykedjék a hidegháborús politika felszámolása érdekében, ezen erőknél a békére, a békés egymás mellett élésre irányuló politikát kell folytatniok, mert a harc a békéért és a szocializmusért elválaszthatatlan egymástól.

kádár jános és joszip broz tito elvtárs eszmecseréje elvtársi, baráti légkörben zajlott le, megállapították, hogy a két szomszédos, baráti ország vezetőinek találkozói, a szocialista építés tapasztalatainak kicserélése kölcsönösen hasznosak.

kádár jános elvtárs meghívta joszip broz tito elvtársat, hogy a számára alkalmas időpontban látogasson el a magyar népköztársaságba, joszip broz tito elvtárs a meghívást örömmel elfogadta./mti/

.-

19.20/a

- ■ 39 -

bb.67. ünnepi megemlékezés, egyház-zenei hangverseny a pécsi székesegyház külső felújításának befejezése alkalmából

vid/tné n sr

1963. szeptember 12.

a pécsi káptalani helynökség pécsi székesegyház külső restaurálásának befejezéséről csütörtökön egyház-zenei hangversenyvel kezdődő ünnepségen emlékezett meg. Bach, Liszt, Ingegneri, Casimiri, Palestrina, Kodály orgonára és énekkarokra írt szerzeményei hangzottak fel Halász Béla orgonaművész, illetve az egyházi kórus tolmácsolásában.

az építészeti remeknek számító világhírű székesegyház felújítási munkálatairól - melyek költségeit az egyház és az állam közösen fedezte - dr. Cserhári József, a pécsi káptalani helynök szólt. az egy évig tartó munka eredményeként 2343 kőlapot és díszítőelemet cseréltek ki a kőfaragók a 70 méter hosszú épületen, melynek tornyai 60 méter magasba nyúlnak. ahol cserére nem volt szükség, ott drótkéfével dörzsölték le a szennyeződést, így az impozáns épület megfihéredett anélkül, hogy patinájából veszített volna. a réseket ólommal öntötték ki, hogy óvják a falakat az

ujabb rongálódástól. a megkopott apaostolszobrokat modernvonalú, új szobrokkal cserélték fel. ezek fél méterrel magasabbak a régi szobroknál, és így jobban illeszkednek az épület architektúrájához. a négy toronyhoz a mecsekben, budafán erre a célra nyitott bányából termelték ki a homokkővet, a homlokzaton pedig kemény, süttői mészkövet használtak. hátra van még a vörösréz lemezből készült tetőzet kijavitása és a székesegyház belső felújítása, Székely Bertalan, Lotz Károly, Beckerath Mór freskóinak restaurálása. ehhez a munkához előreláthatólag a jövő évben kezdenek. a továbbiakban tatarozzák a székesegyházat övező műemlék-épületeket és ezzel csinosítják Pécs egyik legszebb terét.

az ünnepi megemlékezést a helynöki rezidenciában - állami és egyházi vezetők részére - adott fogadás követte./mti/

bb.68. 600 tv készüléket, 1.900 mosógépet vettek fél év alatt baranyában - országgyűlési képviselő csoport ülése pécsen

vid/tr n sr

1963. szeptember 12.

az országgyűlési képviselők baranya megyei csoportja pécsen csütörtökön ülést tartott. a földművelésszervezetek fejlődéséről nagy sándor, a földműves szervezetek baranya megyei központjának elnöke tájékoztatta a képviselőcsoportot. elmondotta, hogy jelentősen nő falun a tartós és drágább fogyasztási cikkek iránti kereslet. az év első felében a baranyai falvakban 600 televíziós készüléket, 1.900 mosógépet, 99 hűtőszekrényt és a tavalyinál 77 százalékkal több motorkerékpárt, 44 százalékkal több tüzhelyet adtak el a földművelésszervezeti boltok. /folyt.köv./

19.34/a

- 40 -

bb.68./ 600 tv készüléket...1.folyt./ n

az utóbbi három évben 69 millió forintot fordítottak baranya földművelésszervezeti hálózatának fejlesztésére: 15 ellátási központot, 75 önkiszolgáló és önkiválasztó boltgységet, pécsen 200 vagonos hűtőházat, mohácson 110 vagonos tartósító üzemet létesítettek. százkilenc községben vezették be a kereskedelmi kölcsönzést, 126 boltgységben a szaküzleti szolgáltatást - szemfelszedést, képkeretezést, - míg 280 helyen azokat a szükségleti cikkeket gyűjtik össze, melyeket javításra központi helyekre továbbítanak.

a tájékoztatás után a pécsi hűtőházat nézték meg, majd két csoportban - villány, nagyharsány, illetve szederkény, boly utiránnyal - a boltálózat és a takarékszervezetek munkáját tanulmányozták a megye képviselői. mohácson találkozáskor együtt látogatták meg a tartósító üzemet, meg vizsgálták a bővítés lehetőségeit, majd dunaszekcső földművelésszervezetének munkájával ismerkedtek. ezt követően itt vitatták meg az egésznapos tapasztalatokat./mti/

bb.69. árokba fordult egy vontató - halálos végű közlekedési baleset nagyecseden

vid/tné n la

1963. szeptember 12.

nagyecsed és ökörítőfülpös között csütörtökön délután egy három méteres árokba fordult a nagyecsed gépállomás vb 51-61 forgalmi rendszámú vontatója, s maga alá temette paróczai ferenc traktort és fehér károly termelészervezeti tagot. fehér károly a helyszínen meghalt, paróczai ferencet életveszélyes állapotban szállították kórházba.

a vontató vezetője, paróczai ferenc nagyecsedről ökörítőfülpöstre igyekezett, s a megengedettnél gyorsabban hajtott. utközben felvette fehér károly 62 éves termelészervezeti tagot, aki ülőhely hiányában a motorház tetején helyezkedett el. egyre fokozta gépének sebességét, s közben beszélgettek. egy éles utkanyarulatban a traktor félrebillent. vezetője már nem tudott uralni a gépen, ez az árokba zuhant, maga alá temette a két utast. a rendőrség több tanút kihallgatott és megállapította, hogy a balesetért a vontató vezetőjét terheli a felelősség./mti/

201.3/n

-41-

bb 66. magyar-német barátsági est németkéren

i vid/fm csm fm

1963. szeptember 12.

csütörtökön magyar-német barátsági estet rendeztek a tolna megyei németkér községben. kaszás imre országgyűlési képviselő mondott ünnepi beszédet, majd paul schober, a német demokratikus köztársaság kulturális és tájékoztató irodájának budapesti igazgatója tartott előadást az ndk dolgozóinak életéről. / mti/

-. -

bb 70. a székesvehérvári vörösmarty színház évadnyitója

vid/tné csm sr

1963. szeptember 12.

csütörtökön este tartotta évadnyitó díszelőadását a székesvehérvári vörösmarty színház. a pécsi nemzeti színház tagjai erkel: bánk bán című operáját adták elő nagy sikerrel. a címszerepet vendégként simándy józsef kossuth díjas érdemes művészt, a magyar operaház tagja énekelte. /mti/

-. -

bb 74. időjárásjelentés

tr csm -cz

1963. szeptember 12.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. szeptember 12.-én csütörtökön este:

helyenként reggeli köd

várható időjárás péntek estig: változó mennyiségű felhőzet, dél-nyugaton egy-két helyen kevés eső, reggeli párásság, helyenként köd, mérsékelt délkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 21-24 fok között. / mti/

-. -

20.17/n

-42-

MB

e m b a r g ó péntek reggel 6 óráig!

bb.77. a royal nagyszálló

i tó/gg n vg

1963. szeptember 12.

szeptember 16-án reggeltől valamennyi helyiségével a vendégek rendelkezésére áll. /mti/

-. -

a szerkesztőségek figyelmébe!

n/la

1963. szeptember 12.

a bb. 65. sz. hír:/ közös közlemény/ második bekezdésének 16. sorában a név helyesen:

m i l o s m i n i c s

a harmadik bekezdés hetedik sorában a szöveg helyesen:

...időszerű nemzetközi kérdésekről...

az 1. folyt. első bekezdésének második sorában:
...jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság...

az 1. folyt. ötödik bekezdés harmadik sorában:

...természetesnek találták...

/mti/

-. -

21.00/n

-44-

VEGE.

PK

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 250-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1963. szeptember 13.

bb.1. készül a kerületek egyéves népművelési programja

i ni/tm n sr

1963. szeptember 13.

a tanácsok népművelési osztályai ezekben a napokban a kerületek 1963/64 évi kulturális programjának összeállításán dolgoznak. a munkatervek az üzemek, a társadalmi és tömegszervezetek, valamint a művelődési otthonok soronkövetkező kulturális feladatait foglalják össze.

a 2. kerületben a népművelés egyéb területei mellett különös gondot fordítanak majd a zenei műveltség fejlesztésére. mindenképp előtt a fiatalok nagy tömegeiben akarják felkelteni a szép muzsika iránti érdeklődést. a ságvári endre művelődési házban megalakították az ifjú zenebarátok klubját, amely az országos filharmóniával közösen gyakran rendez majd kis-hangversenyeket, továbbá előadások rendezésével és más formában segít fejleszteni a fiatalok zenei izlését. a hangversenyeket fellendülését várják a kerület legújabb kulturális intézményének, a hüvölvölgyi görög-színpadnak a megnyitásától. a színpadon, amelyet amfiteátrumszerűen, félkör alakban vesz majd körül az 1500 személyt befogadó, lépcsőzetes nézőtér, tavasztól kezdve rendszeresen tartanak majd nagyobb szabású koncerteket és egyéb zenés műsorokat.

a 8. kerületben az elmúlt népművelési évadban csaknem 15.000-en vettek részt sorozatban rendezett ismeretterjesztő előadásokon, s több mint nyolcvanezren hallgattak meg egy-egy alkalomszerűen rendezett, érdekes tájékoztatót. az idén még ennél is nagyobb az érdeklődés, a tavalyi 46 munkásakadémiával szemben például eddig 74-et szerveztek, s állandóan jelentkeznek újabb és újabb hallgatók. a kerület gyárnegyed jellegének megfelelően ezentúl nagyobb gondot fordítanak az alapfokú szakmai tudnivalók, valamint a magasabb műszaki ismeretek oktatására.

/folyt.köv./

-1-

W